

BOEM@

LIVE LITERATURE

Iunie 2010 (Anul II) Nr. 6 (16)

BOEMA

Live Literature

Iunie 2010 (Anul II) Nr. 6 (16) - 32 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapart Galați - Editura InfoRapArt

6 / 2010

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef: Valeriu Valegvi
Redactor șef adjunct: Victor Cilincă
Secretar de redacție: Stela Iorga

Redactori: Saint-Simon Ajarescu, Dimitrie Lupu, A. G. Secară, Tania Nicolescu, Cristina Dobreanu, Alexandru Maria, Laurențiu Pascal
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Neculai
Colaboratori: Maria Timuc, Simona Șerban - București, Ion Potolea - Târgu Mureș

DIN CUPRINS

Poezie: Corneliu Antoniu (p.3), Marian Dopcea (p.13), Speranța Miron (p.14), Gabriel Ghimpu (p.14), Viorel Bucur (p.14), Violeta Craiu (p.19), Florin Buzdugan (p.19), Marius Sandu (p.29), Păun Condruț - Epigrame (p.29)

Proză: Dimitrie Lupu - În margine (p.15), Violeta Craiu - Borcanul cu HB3 (p.16), Maria Tirenescu - Numeralul, Pictorul (p.20)

Eseu: Clelia Ifrim - Traduceri albe (p.22)

Cronică de carte: Tania Nicolescu - Viața ca o amoebă [Adrian Bușilă, Moarte contra cost, Editura Ex Ponto, Constanța, 2006] (p.11), Valeriu Găurean - O carte omagiu [Menuț Maximilian, Cornel Pop și rugăciunea cântată, Ed. Eikon, Cluj-N, 2010] (p.18)

Note de lectură: Valeriu Valegvi - A doua întoarcere (p.6), Speranța Miron - Suburbii municipale, un poem transcendent (p.10), Cristina Dobreanu - Despre capcana existenței (p.10)

Cărți: Andrei Marius Dumbrăveanu - În loc de prefață, Daniel Corbu - Postfață [Cristina Bălan, Abateri simple, Ed. Princeps Edit, Iași, 2010] (p.17), Redacția - Cărți sosite la redacție (p.30)

Eveniment: Petre Rău - Festivalul Internațional de Poezie "Serile de literatură ale revistei Antares", ediția a XII-a, 2010 (p.4), Tania Nicolescu - Zilele culturii la Isaccea (p.23), Petre Rău - Zilele festivalului național de carte "Axis Libri", Galați, 2010 (p.24)

Tanka: Maria Tirenescu - Tanka, aspecte istorice și caracteristici (p.20), Șerban Codrin, Maria Tirenescu, Magdalena Dale, Anișoara Iordache, Tania Nicolescu - Poene (p.21)

Religie: Mitruț Popoiu - Anul Crezului Niceo-Constantinopolitan, partea a 6-a (p.28)

Istorie: Nicolae Rădulescu - Vicina - orașul medieval de la Dunărea de Jos (p.7)

Artă cibernetică: Apollo - Cyberpoems (p.6)

Grafică:

Coperta I : Octavio Campo - *La ensenanza de mercurio*

Coperta a III-a: Imagini de la Festivalul Internațional "Serile de literatură ale revistei Antares", 2010

Coperta a IV-a: Pablo Picasso - ABC

Interior: Elena-Liliana Fluture

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: , 0745 324472, 0336 800313

ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis,
Bloc Cristal, Sc. 2, Et. 3, Ap. 4, Galați, 800010

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

www.boema.inforapart.ro

Corneliu ANTONIU

fructe de mare @ yahoo. rom

1. Pentru că am lăsat
vise nevisate
și o viață întregă am umblat ca Vodă prin lobodă
îmblânzind oglinzile perfecte
(mica deșertăciune a deșertăciunilor)
m-am mutat acum în
turla bisericii "Sfintele Principate"
într-o lucarnă pe unde intră curcubeul
și imnurile cerești în câte șapte limbi deodată

*și voi mă întrebați ce e poezia
și eu vă răspund: sunteți în fața ei!*

Se spune că e un fum care iese acum din biserică
și că biserica a luat foc
iar în biserică lumea spune că stă un nebun
care își rupe de la gură și dă de mâncare porumbeilor
voiajori

dar am privit de sus spre o liberă și închipuită
democrație

și am văzut cum îmi cădea părul
care acoperea iarba, luna spune cineva
luminează foarte frumos de jur împrejurul sfintei
cârciumi

numită "La Principate" și în care fiecare bea pe cine
vrea

unde din senin
mierla a început să fumege ca într-un paradis
al fructelor de mare

și voi mă întrebați ce e poezia
și de ce nu am biografie de pământ care să vă
bântuie

ca o piramidă arsă din sângele pustnicului născut mort
pe treptele bisericii "La principate" care tocmai
a luat foc

și toată lumea strigă:

"Sări odată
de sub streășina mucegăită de atâta monolog
zum zum zum

încă nu e prea târziu zum zum zum!"
dar cum să las pentru Dumnezeu, atâtea lucruri - sosii -
cum ar fi ouăle de țestoasă sau de vulture
care încă nu au terminat de visat

și ei strigă: sări până nu e prea târziu!
că din deșert deșert răsare

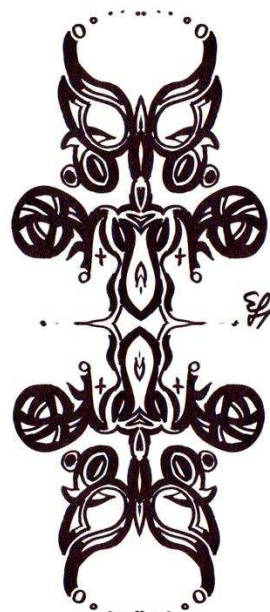
2. Dar tocmai acum când îmi aduc aminte de
cucuveaua tatălui meu natural
înainte de a se împrăști prin toată biserica:
"las vouă moștenire traista în care dorm
meduzele și arginții
și casa spânzuratului - cu obloanele devastate"

*și voi mă întrebați ce e poezia
și eu vă răspund: sunteți în fața ei!*

și mă provocați să sar
până nu e prea târziu
iar eu vă spun că biserica "La Principate"
e toată scrum
că voi sunteți nebuni dacă credeți că o astfel de
biserică străpunsă de fulger ar putea să ardă acum
când tatăl meu s-a dus să urineze
un vers direct pe peretele în care voi dați cu capul
(Ajută-mă Doamne, ajută-mă Doamne...)

*și voi mă întrebați unde e poezia
și eu vă răspund
că ea s-a lăsat la vatră
zace carbonizată cu fața la cer,
cât fum atâta veșnicie!*

3. Iar visele rămase nevisate
se aud urlând în turla bisericii din noaptea
luminată:
zum zum zum - a fost odată
ca niciodată

Desen de Elena-Liliana Fluture

ANTARES

**Festivalul Internațional de Poezie
"Serile de literatură ale revistei Antares"**
Galați – Brăila – Buzău, Ediția a XII-a, 2010

Cea de-a douăsprezecea ediție a Festivalului Internațional de Poezie "Serile de Literatură ale Revistei Antares" s-a încheiat. Sub deviza fanion care s-a simțit permanent: "poeți sub umbrela prieteniei", prin amploarea manifestației, prin atmosfera creată, caldă și prietenească, prin prezența poezilor din străinătate, prin permanentul câștig al schimbului concret de experiență între creatorii din țară și cei din străinătate și prin aerul european și destins, această ediție a fost una extrem de reușită.

Manifestările culturale, care au cuprins, pe lângă componentele tradiționale și una a "Drumului cărții", dar și una turistică, s-au desfășurat pe durata a cinci zile: 29 mai - 2 iunie, și au cuprins orașele Galați - primele două zile, apoi Brăila – ziua a treia și Buzău - ultimele două zile. Aceste manifestările au cuprins recitaluri, lansări de carte, spectacole de muzică, întâlniri cu personalități culturale, promenade, plimbări cu vaporul pe Dunăre, vizitarea unor muzee și case memoriale și, cel mai adesea și aproape pretutindeni, adevărate întâlniri cu poezia. Au existat multe recitaluri de poezie, desfășurate în diferite spații convenționale sau nu, toate înfățișându-se ca niște veritabile spectacole. Au fost recitate poezii în limbile materne ale poezilor prezenți, ba chiar și în unele limbi străvechi pe cale de dispariție, precum lecturile în celtica veche ale poetei Helen Dwyer din Irlanda. O notă distinctă a însemnat și fastul teatral și mimica oferite de recităriile supersimpaticului poet și actor Jaan Malin din Estonia. Atenția a fost des reținută de farmecul limbilor europene prezente în festival prin cei mai mulți dintre invitați (engleză, franceză, germană, spaniolă, maghiară etc.), de nuanța arabică adusă de poeta libaneză Hanane Aad, toate stratificate plăcut prin savoarea autohtonă a limbii române. A fost mult farmec și gust în marele spectacol al poeziei și prieteniei, petrecut permanent într-o atmosferă extrem de relaxată.

Au fost prezenți zece poeți străini, din țări precum Anglia, Austria, Bulgaria, Estonia, Irlanda, Liban și Ungaria. Din Germania a venit scriitorul de origine română Ion Dumitru, emigrat încă din anul 1961, combatant cunoscut de la vechiul post de radio "Europa Liberă", inițiator al revistei și cenaclului *Apoziția*.

Sufletul festivalului a fost același mare iubitor al poeziei, cel care cultivă prietenia și organizează an de an aceste spectacole unice de literatură, poetul Corneliu Antoniu, conducătorul Fundației Culturale Antares și președintele filialei Galați-Brăila a Uniunii Scriitorilor din România.

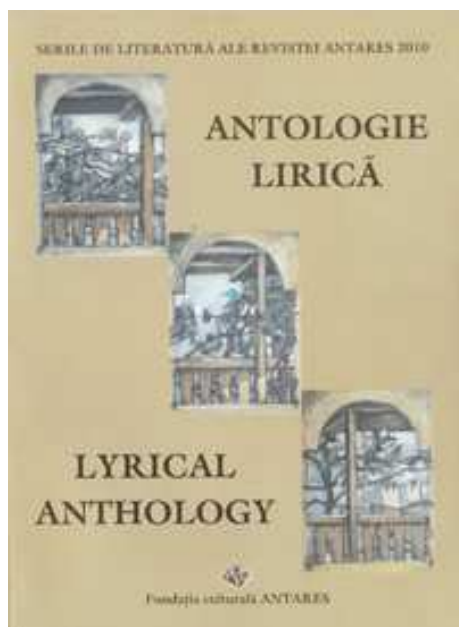
Cuvintele sale sub titlul sugestiv "Poeți sub umbrela prieteniei" expuse în antologia festivalului, au devenit exact spiritul sărbătorii anunțate: "Sub această deviză se desfășoară cea de-a 12-a ediție a festivalului internațional "Serile de literatură ale revistei Antares" – 2010. Poeți din Estonia, Germania, Bulgaria, Irlanda, Israel, Liban, Belgia, România, găsesc la Galați - printre puținele orașe din țară care organizează un astfel de festival de anvergură internațională - un spațiu liric neconvențional, fără prejudecăți și false orgolii, devenit cunoscut pentru profesionalismul și ineditul său. Întâlnirile de până acum cu publicul de aici, iubitor incontestabil de poezie, au fost întotdeauna surprinzător de instructive și de plăcute pentru toată lumea. Mărturie stau ecourile din presa națională și internațională, revistele de cultură care au publicat impresii și imagini de la acest festival devenit firesc și tradițional. Antologia de față adună între copertile ei câțiva dintre invitații și inițiatorii care s-au familiarizat cu exigențele și responsabilitățile care decurg din programul acestui festival, proprietate personală a fiecăruia dintre noi".

(continuare în pag. 5)

Din grupul celor prezenți au mai făcut parte: cunoscutul și prețuitul poet Liviu Ioan Stoiciu împreună cu scriitoarea Doina Popa, criticul literar binecunoscut gălățenilor Vasile Spiridon din Piata Neamț, scriitorul Valentin Talpalaru din Iași, un ecou viu al literaturii promovate prin intermediul radioului moldovenesc, poeții Iulian Grigoriu, Sterian Vicol, Valeriu Valegvi, Ion Zimbru, Virgil Costiuc, Paul Spirescu, Sanda Panait, Săndel Stamate, Ruxandra Anton, prozatorii Petre Rău, Marin Moscu și Dimitrie Lupu, scriitorul și jurnalistul Victor Cilincă, cenacliști de la "Noduri și Semne" din Galați și alții.

Au existat și traducători de acum consacrați ai festivalului, printre ei numărându-se poetul Peter Sragher, omniprezent alături de grupul de poeți din străinătate, traducător remarcabil de versuri deseori chiar și în direct dar și translator permanent, apoi Petru Iamandi, cel care a asigurat în bună parte traducerile în și din engleză pentru antologia festivalului.

Volumul intitulat "**Antologie lirică – Lyrical anthology**", aflat la cea de-a treia serie, a fost coordonat de poetul Corneliu Antoniu și redactat de scriitorul Petre Rău. El a cuprins scurte prezentări ale celor 15 poeți români și străini, precum și poemele selectate și traduse ale acestora. Au mai sprijinit traducerile în și din engleză scriitorul Viorel Ștefănescu, poetele Elena Grigoriu, Stela Iorga și alții.

Prima zi a festivalului a fost, de fapt, vineri, 28 mai, când au început să sosească la Galați primii oaspeți din străinătate, dar și din țară. Toți au fost cazați pe malul Dunării, la hotel Faleză, hotel de la înălțimea căruia au putut admira zilnic frumoasa faleză gălățeană și minunatele priveliști de pe întinsul bătrânului fluviu.

Sâmbătă, 29 mai, pe la orele 11, manifestările festivalului au fost deschise oficial, în frumoasa sală

"Mihai Eminescu" a Bibliotecii județene V. A. Urechia. După cuvântul de deschidere au fost prezentați toți oaspeții, apoi a urmat un prim recital de poezie în care poeții români și străini au recitat din creațiile lor, atât în limba maternă, cât și într-o limbă corespondentă bunei înțelegeri și conlucrării. A urmat apoi atribuirea de către Corneliu Antoniu a diplomelor de excelență în cultură unor personalități gălățene care au sprijinit semnificativ mișcarea culturală gălățeană. Printre aceștia s-au numărat: Dan Basarab Nanu - directorul Muzeului de Artă Vizuală, Vlad Vasiliu – directorul Teatrului Dramatic "Fani Tardini", Florin Melinte - directorul Teatrului Muzical "Nicolae Leonard" și pictorul Gheorghe Andreescu.

După amiază, pe terasa hotelului Faleză, poeții s-au întâlnit din nou pentru a dezbate tema propusă de poetul Corneliu Antoniu: "Poezia sub umbrela prieteniei". Moderată de poetul Iulian Grigoriu, dezbaterile au fost una de larg interes, subiectul fiind într-atât de incitant încât opiniile și controversele abia au putut fi strunite pentru a nu se depăși prea mult timpul alocat. A urmat apoi un nou recital poetic, al doilea în această primă zi a festivalului.

"E în exclusivitate un festival al prieteniei, în care poeții invitați vin să se simtă bine împreună, să se compatibilizeze moral pentru câteva zile", scrie pe blogul său (www.liviuioanstoiciu.ro), chiar din prima zi a festivalului, poetul Liviu Ioan Stoiciu. De altfel, admirabilul poet și prieten al gălățenilor avea să ne ofere permanent plăcuta surpriză de a consemna zilnic în jurnalul de pe blogul său cele mai semnificative momente ale festivalului.

Duminică, 30 mai - ziua a doua a festivalului – oaspeții, în drum spre Muzeul de Artă Vizuală, fac un popas la statuia lui Mihai Eminescu din parcul cu același nume depunând flori, comemorând, recitând și făcând fotografii de grup la impozantul chip din piatră al celui mai iubit dintre poeții românilor.

După ce sunt vizitate cele mai importante săli ale Muzeului de Artă Vizuală, a urmat o nouă

(continuare în pag. 26)

Valeriu VALEGI

A DOUA ÎNTOARCERE

“Vine o vreme / când femeile se plictisesc / ... și într-o zi obișnuită sar pe fereastră / și încep să zboare lin / în aer ...” (cum învață îngerii să zboare).

Aflată la a doua apariție editorială - **A doua întoarcere din Nam** (Editura Centrului Cultural Dunărea de Jos, Galați, 2009 - 109 pag., preț neprecizat) - poeta **Stela Iorga** ne arată cum te poți bucura / întrista / certa / împăca plenar cu *puține cuvinte*, cum ele, cuvintele, pot fi strunite / împlânzite fără a fi siluite, doar cu un simț lingvistic extraordinar optimizându-le înțelesurile, neînțelesurile... Deși sunt elaborate într-un interval mai mare de timp (1996-2002), poemele poartă amprenta aceluiași *suflet neliniștit*, în parte angoasat de suficiența contemporanilor, în parte intrigat de frumusețea unor detalii nefirești. Se reține *acuratețea construcției*, poeta Stela Iorga finalizând, ca un adevărat magister, un proiect îndelung gândit. Inspirându-se parcă din succesiunea celor patru anotimpuri, poeta regizează cosmogonia unui cvartet bine temperat. În ciclul “Solo de sax” persistă un aer greu respirabil (contemporan cu cel din decembrie ’89...): “*Dacă voi trăi, / adevărul îl voi afla peste 50 de ani*” (Miss Nobody); “*Cenușiul ăsta l-am mai văzut cândva / mirosul acesta l-am mai întâlnit undeva / undeva / într-o viață de câine a mea*” (First class); “*numai cruce suie / și lisus / bățut în cuie*” (De la est la Est). Începând cu ciclul “Alice în Țara Minunilor” tonul se cabrează, eul liric (Lili) se interoghează într-un cadru aparent strâmt: “*Eu sunt Lili / M-am născut / După chipul și asemănarea Lui*” (Când Lili); “*frumosul estetic / se va dezvolta / direct proporțional cu setea de cunoaștere a populației*” (Apud Andersen). Cloul cărții, ciclul “A doua întoarcere din Nam – 10 Scrisori către Siegfried”, ne demonstrează că erosul poate fi trăit și fără prea mult zgomot, un bob de ironie mărindu-i caratele: “*în primul rând / dă-te jos de pe cal / că îmi crezi un complex / de inferioritate*” (prolog); “*mirate-ai / de altele / mi s-a sucit gâtul / uitându-mă după tine*” (IV); “*atinge-mă / la struna aia ruptă / sau dezacordată un pic*” (VI). Cartea se încheie cu ciclul “Fotografie la minut” ce încununază, într-un fel histrionic, efortul poetei de a se face credibilă. Aici *poemele sunt fierbinți*, precum acele fragmente de magmă vulcanică (de pe cine știe care planetă...): “*Sunt femeia zilelor lucrătoare ale săptămânii / în weekend-uri oamenii devin ocupați deodată / și se duc să-și reîncarce bateriile...*” (E-mailuri de afaceri); “*Când mă scarpin / rămân niște*

urme urâte, ca niște răni superficiale / care cu greu se vindecă” (Țânțari). Fără îndoială, poeta Stela Iorga trăiește cu maximum de intensitate în fiecare text al ei, înmiresmându-ne sufletele.

ARTA CIBERNETICA

CyberPoems

Ecuatii mirate

sufletul meu zdruncină ecuații mirate
rămase aiurea
prin manuscrise celebre

geometria ochilor
acoperă centimetru cu centimetru
masa de aer pustiu din sufletul meu

cicloidale întinderi albastre
palma mea cu biserici albe
se agață sublim de întoarcerile mele

totul se petrece precum
sunt aici cum am fost și atunci
printre stânci colțuroase ca și cum nu eram
nici atunci
nici acum

Apollo

Nicolae RĂDULESCU

VICINA – ORAȘUL MEDIEVAL DE LA DUNĂREA DE JOS

Și astăzi, încă ne mai confruntăm cu o ciudată enigmă a istoriei, localizarea vestitului oraș medieval, Vicina. De aceea, cerem permisiunea de a întreba retoric:

-Unde te-ai aflat așezată odinioară, tu - legendară Vicina?

Și toți răspundem ipotetic sau cu neclintită convingere: "la noi în ogradă s-a aflat așezată Vicina!".

Și s-au rostit opțiuni, preferințe, precizări, presupuneri - pentru Păcuil lui Soare, pentru Iglita, pentru Măcin, Rachelu, Niculițel, Parcheș, Nufăru, Mahmudia.

Dar cvasiargumentele enunțate sunt ușor contrazise. Sunt și alți istorici și cercetători români sau străini care localizează Vicina în Albania, în Bulgaria, în sudul Basarabiei, în Crimeea sau chiar în Cuban. Cei mai de seamă istorici însă, în frunte cu N. Iorga, N. Grămadă, C. C. Giurescu, N. Bănescu, M. Păcurariu, au susținut și au argumentat că Vicina s-a aflat așezată la Isaccea. Noi vom susține varianta că Vicina se află așezată în arealul străvechiului și gloriosului oraș antic, Noviodunum. Și-n urma investigației ajungem la convingerea că pe verticala timpului istoric, triada Noviodunum – Vicina - Isaccea este similară cu un alt caz - Bizantion, Constantinople, Istanbul.

C. Giurescu completează seria cazurilor cu exemple concrete și curente aflate pe harta patriei noastre, cu localități care au dublă sau triplă denumire. Socotim că nu este cazul să le mai enumerăm. În sprijinul ideii susținute de noi, documentele istorice - narrative, grafice și cartografice, prezintă după părerea noastră argumente concludente pe care vom încerca să le etalăm. Vicina este port la Dunăre – "portus" – cum precizează profesorul C. C. Giurescu în istoria României.

Se afla așezată în nordul provinciei de la Dunărea de Jos, lasă să se înțeleagă Ana Comnena în opera sa Alexjada. Era așezată la vest de Delta Dunării, pe malul drept al fluviului, cam la Isaccea sau puțin mai la est, susține C. C. Giurescu, în studiul "Vicina cea prosperă" care deja a fost citat. Vicina era singurul port care avea legătură cu nordul, celelalte porturi de la Dunărea de Jos având închis drumul de legătură spre nord. Ne referim la Măcin, la Rachelu, Parcheș, Nufăru, iar Niculițelul nu era port. Toate aceste localități aveau funcția comercială pentru exterior blocată la nord.

Așadar Noviodunum – Isaccea era singurul port care avea legatură cu coordonata cartografică nord-sud, care unea Marea Baltică cu Constantinople și care intersecta zona marelui emporium al hansei de Lemberg-Liov, iar cea de est-vest se prelungea spre Extremul Orient cu marele drum al tătarilor.

Zona în care se afla Isaccea era singura deschidere propice dezvoltării unei activități portuare, fiindcă de la Galați la Tulcea, Dunărea este mantelată cu o salbă de bălți și lacuri. Isaccea este singura

deschidere către fluviu, pentru că structura solului și configurația sa are o particularitate deosebită. Este vad și, în plus, muntele se apropie de fluviu și astfel retrage zona lacustră și de mlaștină. În legenda care însoțește harta geografului arab Idrisi se precizează că Vicina se afla așezată la opt zile distanță în aval de Silistra și mai aproape de Chilia. Această precizare exclude orice ipoteză în favoarea localizării Vicinei la Păcuil lui Soare. Când Vicina era menționată în documente, orașul avea deja o dezvoltare notabilă care nu putea să apară instantaneu. De fapt, în textul anexat, Idrisi spune că Noviodunum nu era un simplu orașel, ci unul foarte mare, poate cel mai mare după Durostolan, aflat într-o câmpie foarte roditoare și perfect cultivabilă. Deci teritoriul în cauză era foarte fertil. Gama de produse pe care o oferea natura prin cultivarea pământului era similară cu cea obținută de Noviodunum și mai târziu de Isaccea. Și pentru prima idee, invocam și Cronica lui Nestor care exprimă adevăruri similare. Evantaiul de produse oferit de natură era similar pentru cele trei orașe, Noviodunum, Isaccea, Vicina. Idrisi mai spune că Noviodunum avea mulți locuitori. Apariția și dispariția unui oraș nu putea să se întâmple brusc, fiindcă este sigur că Vicina era așezată pe o vatră consolidată, într-un timp istoric concludent, cu antecedente demografice, economice, urbanistice, cultural-religioase. În încheierea paragrafului de față, stabilim concluzia că localitatea Isaccea a fost Vicina, fiindcă nu s-a găsit vreun document care să cuprindă Vicina și Isaccea în același timp. Niciodată nu apar împreună. Ele apar când Saccea-Isaccea, când Vicina, în documentele grecești și italiene.

Prezența toponimului Vicina în documentele istorice

În documentele narrative și cartografice Vicina apare aproximativ la anul 1074 și încetează să mai fie menționată la anul 1359 când mitropolitul Iachint Kritopoulos își mută reședința ecleziastică la Curtea de Argeș. Prima mențiune se referă la știrea transmisă de Ana Comnena care precizează că o căpetenie locală – Saccea, își avea reședința la Bitzina. De la acel moment Noviodunum nu mai apare în documentele grecești și italiene. Poate și pentru faptul că sosise vremea în care limba autohtonilor se afirma predominant, Vicina fiind un cuvânt românesc. Cele mai importante documente narrative păstrate și identificate au fost:

- Alexiada, elaborată în anul 1147, care redă evenimentele începând cu anul 1074.

- harta lui Idrisi, concepută în anul 1154 în care Vicina - Disina, este detașată de Noviodunum. Dar, atenție, Disina nu este port. De altfel, în cuprins apar mai multe inexactități lăsând loc pentru interpretare.

- documentele emise de Patriarhia de la Niceea, pentru perioada 1204-1261 și cea din Constantino-pole, după 1261.

(continuare în pag. 8)

- registrele pentru cheltuieli al companiilor genoveze.
- portulanul, conceput la anul 1318 de către Pietro Visconti.
- portulanul lui Mauro Sanudo din 1320.
- hărți reproduse mai târziu după modele genoveze și păstrate în Biblioteca de la Vatican, Borgiana V, reprodusă în 1450 și Borgiana VIII din 1502.

În aceste două hărți, susține într-un studiu Ioan Dumitriu Snagov, apare în mai multe cazuri termenul "Pecui" prin care sunt designate unele insule și ostrovuri de pe Dunăre.

Petre Diaconu a interpretat unul dintre "Pecui"-uri drept Vicina care s-ar fi aflat la Pecuiul lui Soare. Afirmatia este contrazisă de I. Dumitriu Snagov, invocând și explicația dată într-o lucrare de Pericle Papahagi, care demonstrează că "păcui", cuvânt încă uzual în limbajul rustic din Dobrogea, înseamnă insulă-ostrov aflat în apropiere de sat unde locuitorii pot să-și ducă animalele la păscut.

Forma în care toponimul a fost consemnat în documente

În opera Alexiada, Ana Comnena consemnează toponimul în forma fonetică grecizată adică Bitzina. Idrisi, care o localizează mai departe de fluviu, o designează cu termenul Disina, se pare de formă fonetică arabă. Cronicele grecești și cele italiene, începând cu a doua jumătate a secolului al XIII-lea o menționează în forma "Vicina". După 1260, când geografii și clericii arabi vin în contact cu localitatea, toponimul va fi consemnat în cronicile arabe sub forma Saggi - Saccea. Mai târziu denumirea va fi modelată după regulile etimologice și fonetice turcești și va căpăta forma definitivă prin aplicarea vocalei proteice "i" în fața termenului. Aducem în sprijinul acestei afirmații cazuri similare: Ibraila, Izmir, Ismail. Credem că această regulă se află și la originea toponimului Isaccea.

Din analiza documentelor narative, italiene și grecești, putem constata că niciodată nu apar în contextul lor menționați doi termeni, respectiv Noviodunum și Vicina sau Isaccea. Putem concluziona că, de regulă, Noviodunum dispare când apare Vicina și că aceasta dispare când apare Isaccea. În documente, ultima apariție a Vicinei, până la noi dovezi, se pare că a fost anul 1359 când scaunul mitropolitului a fost strămutat la Curtea de Argeș.

Centrul religios de la Vicina

Localitatea a fost și un mare centru religios, adevăr comentat în multe lucrări de specialitate. Noi nu vom trata problema din acest punct de vedere, ci vom încerca să demonstrăm că Vicina nu putea să devină centru episcopal și, ceva mai târziu, metropolitan (probabil la 1270), dacă nu avea un trecut și o tradiție. Ori se știe, Noviodunum încă din

secolul IV fusese "stropit cu sângele martirilor", apoi în secolul V s-a întemeiat prima episcopie ajunsă la mare autoritate în secolul VI, în vremea împăratului Justinian (527-565), apoi, mai târziu în secolele X-XI, Ioan I Tzimiskes (969-976) și Vasile II Macedoneanul (976-1025). Este un factor de care negreșit trebuie să se țină seama. Vicina nu putea să devină un mare centru ecleziastic pe loc viran. Toate știrile apar în favoarea Vicinei, dar noi le vom interpreta și pe baza argumentelor oferite anterior, în sensul că subiectul în cauză are un trecut mai îndepărtat. Ne vom sprijini în acest demers și pe faptul că cele două surse documentare, greco-bizantină și arabă, sunt paralele și suprapuse în timp. Deci vom socoti că, în realitate, pentru secolele XIII și XIV, Vicina și Isaccea formează un singur întreg. Rolul jucat de centrul mitropolitan Vicina la sfârșitul secolului XIV a fost important și pentru faptul că avea în raza de acțiune întreaga dioceză ortodoxă de la Dunărea de Jos care cuprindea și sudul Basarabiei. Importanța ei este confirmată și de faptul că la sinodul ecumenic care s-a desfășurat în anii 1305-1306 la Constantinopol, mitropolitul de Vicina a avut prezență activă. Biserica ortodoxă din dioceza dunăreană s-a dovedit deosebit de activă și prin acțiunea de convertire la creștinism al unui număr tot mai mare de tătari și aducem ca argument faptul că la anul 1319 garda tătară comandată de Argun a trecut la creștinism. Pe de altă parte, așezarea la Isaccea a unui mare număr de tătari islamici l-a determinat pe mitropolitul Iachint Kritopoulus să accepte mutarea scaunului mitropolitan la Curtea de Argeș. Credem că evenimentul de la anul 1359 prin care mitropolitul Iachint, la îndemnul și la propunerea patriarhului ecumenic a acceptat să fie mutat în Țara Românească trebuie interpretat și ca un act de reorganizare, de detașare spre un nou centru al vieții și activității ecleziastice românești.

Sorginta toponimului Vicina

Am afirmat anterior că, pentru prima oară, așezarea a fost menționată de scriitoarea bizantină Ana Comnena în opera sa Alexiada. După unii cercetători momentul de început al acțiunii, descris în operă, este anul 1074, după alți exegeți ceva mai târziu, spre anul 1090. Dacă termenul Vicina lua locul denumirii vechi - Noviodunum, atunci care a fost motivația acestei schimbări? Făcând apel la logica și psihologia neamului românesc, ajungem la concluzia că termenul Noviodunum era mai greu de pronunțat. Ori este știut că în firea românilor există o tendință, o însușire - aceea a vorbirii rapide, prin prescurtări sau prin crearea de termeni înlocuitori, prin porecle. Termenul de Noviodunum în vremea romanilor și bizantinilor a intrat în circuitul cunoașterii ca un strălucit centru strategic, cultural, religios și economic, care stimula încredere și mândrie.

(continuare în pag. 9)

După unii cercetători lingviști, în traducere Noviodunum înseamna "Noua Față". Denumirea a fost folosită până spre sfârșitul secolului al XI-lea, când în Alexiada este menționat pentru prima dată sub forma de Bitzina - Vicina.

Vicina, afirmă toți cercetătorii, este un termen românesc și a fost folosit - scris și oral, de greci, italieni și români. Noviodunum, oraș cetate, când s-a dezvoltat ca o adevărată metropolă urmare a comerțului practicat cu orașele italiene, probabil că s-a extins în afara perimetrului său închis. De aceea funcțiile clasice - închise, nu mai permiteau dezvoltarea în forma nouă a funcției economice, astfel că se va extinde în afara vechiului oraș. După părerea unor istorici, printre care și C. C. Giurgescu, extinderea s-a produs în partea estică a orașului, proces similar cu al Canabelor romane, al orașelor apusene, sau ai domăniilor extinderilor urbanistice de astăzi din țara noastră. Noul sector anexă, extravilan, sau poate cartier, se afla în plină dezvoltare, absorbind vitalitatea vechilor structuri închise geometric într-un perimetru strict. În acest mod, centrul de greutate a fost deplasat din vechiul oraș. Cu bune gânduri, dar și peiorativ, noua structură a fost preamărită sau poreclită "Vecina", termen care apare în lucrări de referință. A apărut astfel "o vecină", căreia italienii i-au zis Vicina, probabil făcându-se legătura cu termenul latin, "vicus" care înseamnă cartier. Astfel, presupunem că după un timp localnicii n-au mai folosit termenul de Noviodunum mai greu de pronunțat și l-au înlocuit cu "Vecina", iar italienii și grecii l-au pronunțat și l-au consacrat în documente sub forma "Vicina". La anul 1321, Abulfeda consemna în forma fonetică arabă că Isaccea era un oraș din Țara Românească - "Aualak". Mai târziu, începând cu secolele XV-XVI, va fi consemnat doar sub acest nume.

Așezarea

Se naște în mod obiectiv întrebarea dacă într-adevăr Isaccea se afla așezată în același areal cu legendara Vicina. Concret, unde este aceasta, unde s-a aflat, ce s-a întâmplat cu ea, care au fost cauzele care au determinat dispariția ei? Răspunsul trebuie dat plecând de la adevărul verificat că scoarța terestră, datorită factorilor interni și externi care acționează permanent, determină neconținute și profunde modificări. O parte dintre factorii care determină modificările și aspectul fizico-geografic al scoarței terestre sunt:

- mișcarea de rotație, conjugată cu structura internă a planetei, justificată prin teoria "masei continentale și a translației" enunțată în 1912 de geograful german Alfred Wegener. Consecința acestei mișcări - America s-a desprins de Euro-Africa și s-a deplasat de la est la vest.

- erupțiile vulcanice - și aducem ca argument erupția vulcanului Vezuviu, produsă în anul 79 e.n. când au dispărut sub lava vulcanului orașele Herculaneum, Stabiae și Pompei.

- mișcarea tectonică, de exemplu, seismul produs în 1837 în munții Vrancei, în urma căruia, prin surparea piscului Ghilcoș, s-a format lacul Roșu care are o suprafață de 12,6 ha și o adâncime de 10,5 m.

- mișcarea eoliană, a cărei acțiune a acoperit toate orașele antice - grecești și romane din Dobrogea.

- acțiunea aluvionară, care în ultima mie de ani a modificat structura și configurația Deltei Dunării. Fiindcă fluviul încă în antichitate își desfășura brațele - spun istoricii greci și latini, la Noviodunum. Pentru faptul că în Marea Neagră nu se formează marea, Delta a înaintat în mare cu aproximativ 25 km și a făcut să dispară brațul Aspera care era navigabil. Și exemplele pot continua. Dar ce s-a întâmplat la Isaccea? Documentele atestă că fortăreața Noviodunum era protejată de apele Dunării, fiindcă promontoriul pe care se afla cetatea era înconjurat din trei părți de apele fluviului, având mai curând aspectul unei peninsule și putând fără prea mare greutate la nevoie să fie izolat de restul uscatului printr-un canal artificial. Probabil de aceea în antichitate a primit numele de "Noua Față". Localitatea a fost menționată în portulanele genoveze și sub forma unui "păcui". În acest caz trebuie să avem în vedere că, în valurile fluviului, odinioară, exista o insulă. De altfel, cu 10-15 ani în urmă, această insulă a început să răsară iarăși din valuri. Cândva, spun cronicile, Dunărea era trecută prin vad și invocăm faptul că în 1476, când seceta se prelungea și căldura era sufocantă, Mahomed II și-a trecut peste fluviu uriașa armată prin vad folosind mijloace ușoare și improvizate. La Isaccea mișcarea aluvionară în contact cu zona lacustră și fluviul - suntem siguri, a acționat permanent de-a lungul timpului istoric și fluviul și-a corectat mereu drumul spre vărsare. C. C. Giurescu afirmă în discursul de recepție la Academia Română (15 feb. 1975) că "...numai dacă ar ieși la iveală vreo hartă sau un alt izvor care să se refere simultan și la Isaccea și la Vicina, atunci evident ar trebui să renunțăm la această localizare". Acestea sunt argumentele prin care susținem "adevărul ipotetic" că Vicina se afla conservată în arealul actualului oraș Isaccea. Dar, suntem siguri, cercetarea arheologică va elucida definitiv această enigmă a trecutului istoric.

Speranța MIRON

Suburbii municipale – un poem transcendental

[Emilian Marcu - Suburbii municipale, proză,
Editura Augusta, 2009 – 3 volume]

Poezia, care curge prin sângele autorului, naște o proză cu totul aparte, o proză parcă frământată "într-un somn de lut pe care din când în când îl trezesc olarii", fiindcă autorul are grijă să segmenteze foarte des cursul unei povestiri, reluând momente anterioare, aproape debusolându-ne.

Îmbrăcat în carnea cuvântului "căruia parcă nu-i mai cunoaște sensurile" parcurge adâncurile pământului, "un pământ alb de Biserici" sau încearcă să lucreze, prin unul din personajele sale, Bătrânul Anticar, "la mașina de distilat miere, lumânări, parfum și sânge" pentru a încerca să refacă "Atlasul" imens al unor lumi de dimensiuni pe care nu le bănuim. Amestecul de teorii diferite și contradictorii îl singularizează pe Emilian Marcu, pentru că autorul trăiește într-un univers simbolic. El s-a închis în forme lingvistice, imagini artistice, simboluri mitice, rituri religioase.

Autorul ne oferă emoții imaginare, în speranțe și temeri, în fanteziile și visurile sale. Epictet spunea: "Ceea ce îl tulbură și îl neliniștește pe om nu sunt lucrurile, ci opiniile și închipuirile despre lucruri".

Poetul prozator Emilian Marcu nu folosește vechiul concept al prozei epice, narative ci, dinadins parcă, pentru a exaspera rațiunea comună prin folosirea unei logici aproape diabolice, sparge canoanele cunoscute și creează un labirint complicat, enigmatic, conducându-ne într-o lume necunoscută multora dintre noi, o lume plină de mister, o lume care incită spiritul și provoacă plăceri nebănuite. Este lumea plină de frumuseți a lui Emilian Marcu. Știm că frumusețea este un ghem de impresii. Cartea lui Emilian Marcu este un ghem de frumuseți, și dacă prindem un capăt, dar nu suntem atenți ne vom trezi înfășurați, sufocați de aceste frumuseți care pot să omoare pe cei neinițiți, la fel cum albinele îmbracă în ceară un intrus și-l elimină.

"Suburbii Municipale" este un fel de edificiu, construit cu multă migală, autorul folosind "materiale" diferite pentru fiecare "cărămidă" din acest edificiu și, în final, paradoxal, a rezultat un Poem transcendental, poate pentru mulți, halucinant.

Citiți cu atenție romanul, dar nu uitați că autorul v-a pregătit multe surprize și chiar adevărate capcane.

Cristina DOBREANU

Despre capcana existenței

Eliberarea din chingile realității mărunte este promisiunea pe care poeta **Dana Potorac** o reinnoiește constant în noua sa carte de poezie, *Cronică de cafea*, Fundația Culturală Antares, Galați, 2010.

Când viața se adună în urma noastră ca o povară, ca un deșeu sau sinistru sub chipul unor fantome mereu prezente, *despre cum poți scăpa...*, cum își intitulează autoarea multe dintre poeme, devine o căutare obsesivă, sufletul încercând toate ieșirile posibile.

În poezia care dă titlul cărții poeta s-ar descotorosi de neîmplinirile vieții ca de un sac cu gunoi "am închis în saci tot restul / prinsorile cu primăvara / măștile balurilor la care nu am ajuns / și prințul de hârtie albastră / mereu / murdar de altcineva // câtă ironie la un loc adunată / cineva să ridice gunoiul" (cronică de cafea), de-ar fi atât de ușor! și nu e, căci trecutul ne calcă pe urme, dă năvală: "în spatele ușii / ha ha păpușile moarte cad / ceașca de cafea au vărsat-o" (despre păpuși).

Când lipsește comuniunea, nici iubirea nu este eliberatoare: "învăța să construiești / lumea care îi lipsea /.../ iubirea (zice-se) cerea sacrificii / și femeia începu să fie altcineva / în zilele de tinichea / se iubeau" (povestea altora), lăsând în trecerea ei același gust al neîmplinirii.

Nemaștiind calea izbăvitoare poeta alege când iluzia, când jocul închipuirii, în neacceptarea încăpățanată de a crede că viața e doar atât - supraviețuire. Alteori, sufletul obosit de atâtea amăgitoare "portite" se retrage negându-se: "fi-v-ar / să vă fie / blestem iubirea mea / blestem de noapte / blestem de zi / blestemul verbului / a fi // plec să mă uit / să învăț / a uita / amintește-ți tu / de ea / amintirea mea" (am spus).

Ultimul poem al cărții, "decembrie", închide cercul cu promisiunea unui "alt joc", unei alte vieți, reinventate "fie și numai pentru o zi".

Când Dana Potorac nu se mulțumește cu o exprimare de suprafață, cum nefericit se alătură și ilustrațiile cărții, versurile sale regăsesc deseori plinătatea poeziei care poate izbăvi: "te trăisem / cu taină cu tot / te văzusem cu ochii proaspăt spălați" (joc VI).

Tania NICOLESCU

VIAȚA CA O AMOEBĂ

Termenul de **amoebă** caracterizează toate organismele fără o structură complexă, care nu pot fi clasificate nici ca animale, plante sau fungi. Unicelulare sau pluricelulare, amoebele sunt identificate prin abilitatea lor de a forma extensii citoplasmice numite, pseudo-pode sau „picioare false”, cu care se mișcă. Hrănirea este prin fagocitoză. Pe timpul perioadelor cu vreme nefavorabilă amoeba se închistează: devine circulară, pierde mare parte din apă și secretă o membrană închistată care servește drept înveliș protector. [sursa: Wikipedia].

Romanul lui **Adrian Bușilă**, **Moarte contra cost** (Editura Ex Ponto, Constanța, 2006), în mare parte autobiografic, reînvie sub ochii cititorului, cu o deloc surprinzătoare acuitate, amintiri prea repede refulate. Grație descântecului pe care mintea umană, din dorința de a se autoproteja, îl șoptește căutând să-și liniștească și să-și adoarmă ca pe un prunc, conștiința: „cele rele să se spele, cele bune să se adune”, evenimentele traumatizante care cu, sau mai ales fără de voie, ne traversează existența, tind să fie acoperite de praful uitării.

Am citit romanul pe nerăsuflăte, cu impresia că răsfoiesc un vechi album, în care regăsesc cu surprindere întâmplări și personaje pe care acum, de la distanța timpului, le văd într-o altă lumină, dar cu senzația permanentă a unei răsuflări reci în spate.

Și gândul, căutând prin cufărul amintirilor tresare reîntâlnindu-se cu surâsul cronicarului: „Nu vremurile sunt sub om ci bietul om sub vremuri”. Din această perspectivă, în ceea ce citeam, mi se contura tot mai clar dimensiunea dramatică a vremurilor trăite atunci. Un atunci care, ca întotdeauna, l-a prefigurat pe acum. Un acum care, ca o rană netratată la timp, s-a cronicizat, evoluând în profunzime.

Eroul romanului îi permite autorului să-și defuleze trăirile până acum refulate, însă prudent și parțial, însoțite parcă de o privire aruncată reflex peste umăr, cu permanentă alertă a celui adus de soartă pe țărnișurile lagărului socialist, aflat tocmai în plină efervescență creatoare experimentală, de construire a lui RoboCop – omul nou – al societății socialiste multilateral dezvoltate, executant fidel și docil, cu orizontul redus la nevoile sale bazale, exprimate plastic prin arhicunoscuta expresie de „crăpăt”.

Doar că experimentul, scăpat de sub controlul calfelor și ucenicilor școlite formal dar temeinic trecute prin „școala vieții”, a făcut ca în locul speciei umane dorite, numită generic „Om nou”, să apară hibridul cu caracteristici ce-i făceau imposibil de definit apartenența la una sau alta din speciile cunoscute. Puternic acroșat de nevoile sale bazale, reacționând cu iuțeala mangusteii la stimulii materiali, absorbiți de-a valma, parcă prin toți porii, sub comanda înscrisă în circuitele sale neuronale utilizate la nivel de avarie: „a fi = a avea”. Și aviditatea în a acumula, la presiunea golului interior, creștea în absența calorilor psihice atât de necesare în dezvoltarea echilibrată a unei ființe umane, în paralel cu marasmul psihologic al

individului, care-l transforma în piranie gata să devoreze într-o clipă chiar și mâna stăpânului pentru a avea ceva mai mult din ceea ce i se arunca „raționalizat”, după expresia fățarnică „fiecărui după nevoi”, dar în același timp docil, constrâns de teama de a evita lovitura pe care „sistemul” i-o putea aplica pentru nonconformism și despre care nu putea ști de unde ar putea să vină; de la vecini, colegi, prieteni, rude.

Alternând în secvențe cinematografice imaginea de fațadă cu cea de culise, reacțiile formale cu cele subiective, dialogul extern cu monologul intern, romanul creionează în tușe puternice atmosfera de ură difuză din societate, ură orientată nediferențiat, către toți și către toate, dar mai ales față de cei din mediul proxim „spitalul, arena a urii pe care doctorii și-o poartă unii altora” și în care fiecare individ devine „o piesă, un angrenaj, un circuit integrat în sistemul informațional al răului”. Într-o astfel de atmosferă cu iz psihotic, individul social nu are altă alternativă decât aceea de a reacționa senzitiv, mereu în defensivă, înaintând prin imensul ocean de minciună ca un submarin în submersie căutând din când în când prin periscop în jurul său, mimând contacte sociale prin care încercă să se sustragă atât cât mai poate omniprezentului cântec graseiat de sirenă, cu timbrul vocii celui mai iubit dintre pământeni țării, ce curge-n directive neîncetate din difuzoare peste creierul supușilor, spălându-le oriunde s-ar afla, fie și-n gaură de șarpe: «Rrealizărrrili... să asigurrrre... dezvoltarrre...».

Nu-i de mirare că traiul într-o atmosferă puternic tensionată, pentru a putea fi suportabil are ca efect apelul la singurele droguri aflate la îndemână, alcoolul, țigările aprinse una după alta cu mâinile tremurânde și sexul practicat ca mijloc de descărcare al tensiunilor și de simulacru de control asupra altei ființe umane - control ce badijonează umilințele zilnice suportate, ca monedă de schimb pentru păstrarea integrității ființei din toate punctele de vedere, mai puțin morale.

(continuare în pag. 12)

De altfel, relațiile interumane sunt excepțional descrise ca fiind supuse principiului utilitarist, materialist, în umbra căruia orice altă valoare este sortită pierii și sub semnul căruia asistăm la dezumanizarea întregii societăți. Pagină cu pagină, romanul derulează filmul agitat și-n același timp mut, ținând cont de lipsa de esență a comunicărilor ambivalente dintre personajele zombi, pe de o parte teleghidate sub presiunea anxietății voalate ce le impregnează ființa, pe de alta, inhibitate de prudența suspiciunilor și a instinctul de autoconservare. Nu întâmplătoare sunt întâlnirile din cabinetul psihologului, sau întrebările vizibil neliniștite adresate atât acestuia cât și psihiatrului, chemați a reprezenta - totuși cu îndoielnică speranță - reperatele raționale în această societate ce se dovedea a fi chiar și pentru conștiințele mai mult sau mai puțin obnubilate de anxioliticul din sticlele cu etichete de preferință străine, un labirint de nebunie colectivă.

Întâlnirile dintre personaje se desfășoară sub tensiunea așteptării unei clarificări la întrebările încă nerostite, a așteptării unui ce care nu se mai întâmplă niciodată, pentru că nimeni nu-și asumă nici o responsabilitate, așteptând cu toții ca schimbarea, tonul, să vină de la celălalt. Și tonul replicilor frecvent încărcat de iritarea frustrărilor acumulate și de agresivitatea fără obiect precis, se revărsă oriunde și oricum în tot ceea ce ar fi putut servi drept paratrăsnet, salvând subiectul de la implozie. Și nu este de mirare, pentru că se spune că gura vorbește din prea plinul inimii, ori tocmai inima este cea care în acest sistem bazat pe manipulare rămâne flămândă, pentru ca mijlocul cel mai la îndemână prin care un sistem totalitar, ce nu poate inspira credibilitate și respect, supune mulțimea, este frica, nu iubirea. Și frica, acest ancestral instinct de supraviețuire determină prin permanentizarea sa, diminuarea capacității de discriminare și a lucidității. Eroul romanului, medicul de laborator Radu Iulian, supus încă din copilărie unor experiențe traumatizante repetate, este cu atât mai mult vulnerabil la „microbul” fricii, care reușește să-și ascută deseori ghearele pe inima lui, somatizându-se, provocându-i crize de angoasă. Pe aceasta, fiind oarecum familiarizat cu terapia homeopată el încearcă să o înfrunte tratând-o homeopat cu doze mici de frică similară; frica de libertate, la fel de puternic angoasantă pentru individul social, prin responsabilitatea cu care trebuie asumat destinul propriu, părăsind pentru aceasta sentimentul de aparent confort al „turmei”; pentru că verbalizările, raționalizările din grup, nu duc mai departe decât la conștientizarea fricii celuilalt și până la urmă la contagiunea cu frica. Pentru ca echilibrul interior, plasat în exterior, în alții, nu poate fi decât experiența de a-ți pune toate ouăle în același coș.

Și omului îi poate fi luată orice libertate, cu excepția libertății de a-și alege singur atitudinea cu care să reacționeze în fața vicisitudinilor vieții, libertatea de a-și asuma responsabilitatea și de a da

un sens vieții sale, ceea ce îl ridică deasupra soartei sale. Iar doctorul Radu Iulian, departe de a alege să se conformeze plindu-se pe cerințele unui sistem dezumanizant, alege să depășească propria stare de vid interior responsabilizându-se și luându-și propria viață în mâini pentru a-și împlini visul de a fi o ființă umană capabilă de a crea și nu complăcându-se în a vegeta: «idealul meu este să fac ceva la care nu mă pricep deloc, dar să reușesc și, când termin, să stau pe vine în fața celui ceva și să mă mir și să mă tot mir, cum de am reușit».

Iar „responsabilizarea, este însăși cheia existenței umane” - (Viktor Frankl).

Desene de Elena-Liliana Fluture

Marian DOPCEA

Doar sângele

Umblu printre voi mă ating
de hainele de piele voastră
nici un fior
nici un semn de recunoaștere
chipul
nemișcat și alb de parc-aș umbla
pe malul Styxului
prin pădurea de piatră

doar sângele-și repede uneori
către voi chemarea sleită

doar sângele va recunoaște
paloarea
de animale nefericite

se gudură ca orice câine flămând

Mâine poimâine

Tot mai grea-i pentru mine
condiția de om
tot mai grea
povara înfruntată zi de zi
lumina

mâine poimâine
leșul mi-l veți descoperi într-o
scorbură;

cu pui îmblăniți în grija nicicui
cu un pește în dinți
cu o carte în mână

Sufăr, deci exist

Dacă vine noaptea
dacă rămân
iar singur – cu amintirile care
se-aruncă hulpave asupra-mi –
dacă gem
dacă mă zvârcol într-un fel în somn
dacă tresar
pândind o clipă-n care să pot spune
nu-s vinovat –

înseamnă că exist

Om (unul din mulți)

Începe noaptea;
unul din mulți
e numai geamăt;
demoni mărunți
sfârtecă-i pielea,
sufletul, viața –

și-amână clipa
nespus, dimineața.

unul din mulți e –
ci-n somnul lor
știu toți că plânsul
e-al tuturor,
știu toți că plânsul
e-nscris în sânge –

că-n nesfârșirea-i
chiar domnul plânge

Ordo mundi

Bine-i să-ntâlnești în amurg
fetița oarbă sau băiețelul ciung

în felul acesta se știe! –
toate sunt cum trebuie să fie

urmându-și noima săracă
de nenoroc scăldate ca de-o apă

fără grijă te poți prăvăli
într-ale somnului hale pustii

vor veni să te lingă coșmarele –
harpîi bântui-ți-vor hotarele.

Noi

La Cro-Magnon acei naivi
Principii aveau, chiar idealuri,
Ci noi, iubiții mei convivi,
Știm bine; marea are valuri.

Noi adevărul doar în față-l
Putem privi: Urât și chel.
În ceruri desfrânat e tatăl,
pământul nu-i curat defel.

Noi suntem sfinții altui mod;
Civilizat, lucid, polemic.
Noi vom pleca fără prohod –
să tot puim pe întuneric.

Despărțirea de greier

Greieraș ce cânti la lună
ipocrit greieraș
care sunetul
ți-l drămuiești ca-n cântecul
pădurii
o notă discordantă să nu fie
o, fericitule !

mie lasă-mi
cuvântul gemut scrâșnit precis și
tăios – lasă bubele
nepriceperii mele

cântă-ți tu partitura
când pădurea sună
dă-ți iluzia că-n pacea firii e
posibil încă
al Frumuseții zbor impetuos.

Speranța MIRON

***

M-a rănit un vis,
Un vis dintr-o rază
Ochiul meu deschis
Și acum visează

Rana în care
Înfloreau salcâmi,
Rana în care, mai întâi
Frământasem pâini.

***

Am săpat
sunetul
din clopotul
care bate
de Vecernie.

Gabriel GHIMPU

Țărutul tău

Valul se sparge la picioarele tale
În mii de cristale
Pulberi letale pe nisipul flămând
Înecate catarge chemând
Pe covorul de alge

**Mărturie
(mi se rupe)**

Dau aici mărturie că mă doare în cot
De aceeași Marie cu-alt batic și capot
Și vă zic mi se rupe de-europa și berd
De-ale nato-ului trupe tot ce n-am pot să pierd
Cu atâtea partide și atâtea săraci
N-am ce pune în blide n-aduc câinii colaci
N-am nevoie de banii unui fals dumnezeu
Pot să treacă toți anii sunt acasă sunt eu
Și nu dau socoteală la vechili și bancheri
Pentru mica ciupeală dintre mâine și ieri
Sunt puțin apolitic chiar și atemporal
Dar rămân mioritic și în scris și oral
N-am cu nimeni nimica nu sunt drac și nici zeu
Lumea asta-i prea mică pentru sufletul meu

Viorel BUCUR

Timp-netimp

Să știi doar tu
când se va surpa glia
și se va umple golul tău,
pustiul tău,
privirea ta prin mine,
deșertică,
luându-și nisipul cu sine,
dirijându-și furtunile
pe un ecran uriaș de după mine,
dincolo de timpul meu,
secundă dintr-o simțire trecută
căutându-și rostul
în veșnica zbatere
a ceea ce a fost odată,
dar niciodată.

Poveste

în zori
îmi dai fiori
m-atingi
și simt că ningi
pe piept îți cresc troiene
te pierzi
în ghețuri verzi
eu lin
în pumn te țin
și te topesc sub streșini

Neîndestulătoare

Jos
toate frunzele toamnei
și o singură picătură de rouă.
Sus
o singură cruce
pentru mii de biserici.
La mijloc, tu,
împărțind deneîmpărțitul
în mai multe jumătăți
decât are întregul,
pulverizată în toate iubirile
neîndestulătoare.

Dimitrie LUPU

În margine

Robinson nu știa ce înseamnă moartea. Vocabula aceasta nu-i spunea nimic oricât ar fi căutat în memoria sa. Pentru viață avea o definiție simplificată la maximum: lucrurile care se mișcă singure, fără a beneficia de aportul unei surse artificiale de energie, sunt vii. Robinson avea în dotare pile electrice reîncărcabile, deci nu era viu. Însă, cum nu făcea diferența între cele două ipostaze - cu sursă artificială de energie sau fără - faptul nu-l afecta deloc. Motanul Locki era viu și Robinson se înțelegea foarte bine cu el.

Locki mânca în fiecare dimineață, la ora șapte fix, o farfurie cu lapte în care fărâmițase puțină pâine. Hrănirea motanului era prima îndatorire zilnică a lui Robinson. Urmau pregătirea micului dejun pentru cei doi oameni din încăperea alăturată; curățenia de dimineață a casei; procurarea proviziilor de hrană pentru ziua în curs, de la magazinul din colțul străzii, după o listă întocmită până la gram, pe care o primea la începutul fiecărei săptămâni; apoi udatul grădinii, pregătirea mesei de prânz... Acestea erau îndatoriri fixe. Celelalte, cele de după amiază, se succedau conform toanelor femeii din casă și nu arareori se băteau cap în cap, că trebuia să lași la o parte un lucru abia început sau dus deja până la jumătate ori chiar până aproape de sfârșit și să treci la îndeplinirea altuia. Sigur că în felul acesta se isca oarecare dezordine. Și în programul lui Robinson dezordinea nu exista: Fiecare lucru din casă și gospodărie își avea locul lui bine stabilit, cum îndatoririle fixe își aveau timpul lor bine stabilit. De aceea le și prefera Robinson pe acestea din urmă, ba chiar îi făceau plăcere, dacă un robot menajer poate avea o astfel de senzație.

În dimineața aceasta, însă, motanul Locki nu răspunse la chemare. Robinson mai mestecă un pic în lapte, apoi bătu din nou cu lingurița în marginea castronului; bărbatul stabilise acest program și îl implementase cu mult timp în urmă. Era un program bun și pentru el și pentru Locki; până acum nu dăduse greș niciodată. Cele șase zgomote moderate pătrundeau cumva în interiorul motanului, îl destindeau, iar el se grăbea să se apropie de castron. Linchitul laptelui și mestecatul bucățelelor de pâine nu mai intrau în atribuțiunile robotului. Motanul, însă, nu se clinti nici la acest al doilea semnal.

Ședea încolăcit, pe o parte, în mijocul canapelei de sub fereastra bucătăriei și nici nu se sinchisi la zgomotul linguriței pe marginea castronului de tinichea. Robinson îl privi câteva clipe lungi; asta putea să-l facă să întârzie cu micul dejun pentru cei doi oameni; femeia s-ar fi arătat nemulțumită și comenzile de peste zi s-ar fi contrazis una pe alta mai mult decât de obicei și bărbatul ar fi trebuit să-i promită încă o dată un robot menajer nou. Era mai bine să nu se ajungă până acolo. Se apropie de Locki și îl ridică ușor de pe canapea. Motanul îi ținea companie în zilele și nopțile lungi; se freca deseori de picioarele lui în semn de prietenie; mieuna expresiv și îi arăta prin atitudini clare când voia ceva netrecut în program; iar uneori i se cuibărea în brațe și îi cânta cu voce scăzută o melopee simplă, ușor de descifrat chiar și pentru circuitele sale vechi, momente când lui Robinson îi venea să-și treacă degetele unei palme prin blana lui deasă și moale, și un fel de rezonanță stranie, abia-abia simțită îi cuprindea atunci pe amândoi și, dincolo de orice înțelegere, ceva ca un schimb autonom de foarte firave fluide energetice avea loc între ei. Poate că și din asta provenea mulțumirea lui pentru îndatoririle fixe. Poate. Pusese o dată în ecuație termenii fenomenului, folosind metoda materializării valorice desigur, dar nu reușise să ajungă la un rezultat traductibil.

Așeză motanul lângă castronul cu hrană, apoi se apucă de pregătirea micului dejun, pe tava aferentă: ouă bătute, cafea caldă, unt, dulceată de zmeură, patru mici cuburi de brânză proaspătă și felii de pâine rumenită. În tot acest timp Locki nu se atinse de lapte, deși se afla atât de aproape de castron. Ceva nu era în regulă; motanul nu-i ca oamenii; cu motanul nu sunt probleme. Când e sătul miroase totuși laptele, linchește de câteva ori, apoi îți transmite prin atitudine: *atât pentru acum, poate mai târziu*. Își trecu în program să telefoneze la deranjamente, după ce se debarasează de micul dejun, însă între informațiile sale nu găsi nici un atelier pentru astfel de cazuri. Ba chiar nimic despre depanările pisicilor în general. *Oare pisicile nu se defectează?* sclipi, o clipită, nedumerirea între circuitele lui. Luă motanul și îl așeză astfel încât capul acestuia ajungea fără nici un efort la lichidul alb care-i plăcea atât de mult. O ureche, o parte a maxilarului și un ochi se afundară încet printre bucățelele de pâine înmuiată. Sigur nu era bine așa; când mânca, motanul avea întotdeauna grijă să nu se murdărescă. Și Robinson îl așeză pe Locki în poziția convenită, față de castronul cu hrană. Însă acesta nu mănca nici acum. Ba se rostogoli, brusc, pe o parte și urechea mânăjită deja i se înecă iar în lapte. Nu mai încăpea nici o îndoială: motanul suferise o avarie gravă. Se duse la telefon, formă numărul pentru *deranjamente casnice*, transmise codul locuinței și indicativul lucrului ce trebuia depanat: motan.

(continuare în pag. 28)

Violeta CRAIU

Borcanul cu HB3
(partea întâi)

Rimerida trăia în fiecare zi realitatea vieții cu alți ochi. Suporta consecințele vârstei a doua, într-o lume plină de nebuni, lupta cu neliniștea care se instala acolo unde mai ieri era echilibru. Fără să simtă osteneala zilei ce abia începuse, așeza cuminte pe rafturile bibliotecii, aproape goale, ambalaje din hârtie colorată, de la buchetele de flori, aduse de diverși... Cu capul legăna minutele fugare, iar razele soarelui se suprapuneau cu îndoielile ei, sclipeau în marama de praf transparentă, gâdilându-i nările.

- Da, fi-r-ar al dacului de praf, că mi-au ieșit ochii, spuse strănutând de mai multe ori. Șterse la repezeală două rame de fotografii din care o priveau doi copii dolofani.

- Să vă pupe bunica! Țuguie buzele subțiri, rujate strident pe care le lipi într-un sărut imaginar de chipul celor doi ingerași. Imaginea nepoților o urmarea vizibil, umplea spațiul încăperii. Ridică ochelarii, șterse lentilele cu un șervețel din hârtie, măsură, distanțele dintre cele două telefoane aflate pe birou apoi dădu drumul la aparatul de radio. O melodie de dragostea se suprapunea cu vocea ei joasă, uneori stridentă.

- Maricica, ai terminat de făcut curat în cabinetul doamnei director?

- Daaa! se auzi un răspuns înfundat.

Secretară de aproape 40 de ani, absolventă de școala tehnică de secretariat, pune pasiune pentru lucrul bine făcut. Se plimbă prin încăperea, inspectă fiecare colț să nu aibă urme de praf, așează registrele de pe birou, în cele din urmă verifică linia telefonică.

- Iar mi-au dispărut pixurile! N-am văzut așa hoție... Deschise nervoasă fișetul de culoare gri, aflat în spatele ei, căută bombănind printre cutiile așezate în ordine încruntându-se. Luă un pix și se reîntoarse la munca ei.

Purta fuste largi de culoare bej asortate cu o bluze viu colorate. Trasă prin inel nu puteai să-i ghicești adevărata vârstă. Nu avea ce să arate în partea de sus a corpului dar picioarele superbe erau conturate, săreau în ochii colegilor și nu numai. Jurai că nu avea mai mult de patruzeci de ani, deși o trădau mâinile cu degetele lungi, deformată, pline de alunite maronii.

- Ia și paharele astea, să nu vină doamna și să le vadă nespălate. Borcanele mele, cu mâncare, le-ai pus pe calorifer să se încălzească? Te miști greu Maricica!...

- Fac și eu ce pot, doamnă!

- Să nu uit să dau poștașului corespondența, spuse îngrijorată. Trase un sertar al biroului, scoase un plic mare, gros, puse ștampila pe un colț, se uită prin încăperea ca și cum ar fi căutat ceva important, apoi se așează pe scaunul ergonomic de culoare neagră...

- Ar trebui să fiu tristă? Dar de ce? se întrebă răscolită de apropiatul eveniment. Că doar mi-o fi venit și mie vremea! Ei, lasă... Vocea eului îi era distantă, rece. Nu se recunosc. O năpădiră amintirile și ochii se scâldau în izvoare calde. Nebunele alea de la personal vor să se îmi conducă petrecerea, să se distreze. Ei,

lasă, că le dau eu o ultimă lecție! Or să facă cum zic eu... Uite, iar mă trec nădușelile! Parcă și inima! O! inima mea bate nebunește...

Sunetul telefonului o aduse la realitate.

- Da! Cu cine?

- N-a venit! Mai la și jumătate, că doar n-o fi foc. Hai, hai, că am treabă!...

Închise rapid fără să ezite. Din hol răsunau voci necunoscute. Ascultă câteva secunde, nedumerită, fără să identifice zgomotele, îl strigă pe gardian.

- Măi, Ioane! Iar fumezi? Ce este gălăgia asta? Că doar n-a venit trenul în gară?

Doi domni au întrebat unde este spitalul și dacă se fac la noi raze la plămâni.

- Și? Le-ai zis?

- Da!

- Închide ușile pe aici că s-a făcut frig!

Bărbatul, în jur de treizeci de ani, o privi nemișcat sprijinindu-și bărbia cu o mână. Se mira în fiecare zi de femeia care avea chef de muncă fără să dea semne de îmbătrânire. Dacă aș apuca și eu anii ei, dar cine știe ce vremuri or mai veni! Își zise dând din cap. Vine prima la serviciu și pleacă ultima fără să se vaite că a obosit. Uite, programul a început de jumătate de oră iar în unitate sunt doar trei inși. Ce dezordine!

- Ioane! Du factura asta la contabilitate și lasă țigara aia că m-ai afumat!

- Dar fumez pe hol, doamnă! Nu se simte mirosul...

- Acuși vine Bella și o să ne sară în cap la toți. Ai închis ușile?...

- Da!

- Păi nu vezi că e fum? Deschide-le și aerisește că o să ne facă pe toți albie de porci! Că ea parcă n-ar fi fumat niciodată!..

Omul se mișcă repede, deschise ușa de la intrare, trase aerul dimineții în piept și execută ordinul primit. Nu-i plăcea să țipe nimeni la el. Cunoștea multe despre fiecare individ din unitatea unde muncea pentru un salariu minim pe economie. Ciudați oameni. Se jigneau reciproc, iar bârfa era ceva ce nu putea să lipsească din meniul zilei. De muncit, se muncea pe ocolite. Unii trăgeau zi de zi de nu-i vedeai decât atunci când se duceau la WC, iar alții se plimbau fără niciun rost pe hol, din birou în birou...Încearca să fie amabil, să intre în voia tuturor. Uneori se visa departe de toate nebuniile astea.

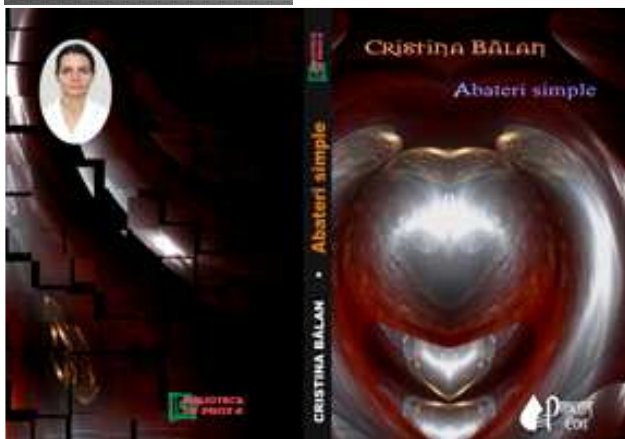
Radioul suna izbitor de tare și secretara fredona versurile cântecului continuându-și cu atenție munca.

- Sunteți veselă astăzi!

- Ei, Ioane! Ce vremuri am mai trăit!... Primeam flori în fiecare zi, iar ciocolata nu exista să nu am în frigider două trei bucăți.

- Vă cred! Dar mă scuzați! Ce aveți în acel borcan la care țineți atâta?... Prafuri?

Cristina Bălan – Abateri simple
Ed. Princeps Edit, Iași, 2010

Andrei Marius Dumbrăveanu

În loc de prefață

“Abateri simple” nu e o poveste cu început și sfârșit, pentru că sfârșitul poate fi începutul și-nceputul sfârșit – ca-ntr-o lentilă concav-convexă în formă de clepsidră.

Cititorul are șansa să-și modifice propria lentilă răsturnând clepsidra, să rătăcească în lumi paralele sau suprapuse, să-și caute propriile piese de puzzle și să-și compună propria imagine fixă peste peisajul în mișcare.

Fiecare piesă de puzzle este unică dar, totodată, fiecare piesă are o alta, corespondentă, la fel și totuși complet diferită.

Ai senzația că timpul e inconștient, că se scurge în spirală și că spațiul înlătură curbele, formând alte curbe la fel și nu chiar.

“Abateri simple” este o carte despre tăcere...tăcerea aceea în care mintea își caută o matcă să poată gândi și să gândească pentru a dezlega, dar de fapt nu e nimic de dezlegat, pentru că n-ai nevoie de o dezlegare.

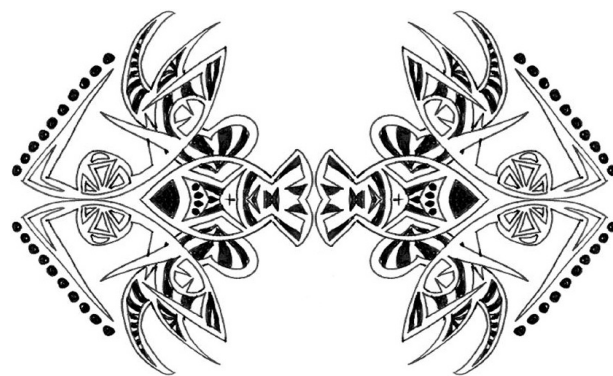
“Nu e tăcerea aceea când nu știi ce să spui, nu e tăcerea aceea în care aștepti să spună celălalt ceva, nici tăcerea dinaintea unui reproș, nici cea de după o ceartă. Nu e o tăcere cu gânduri învălmășite în care parcă n-ai timp, nici nu ai cale să prinzi impulsul de a vorbi, nici o tăcere satisfăcută de cele aflate, nici măcar tăcerea care se lasă atunci când nu mai ai nimic să-i spui celuilalt. Nu sunt întrebări în aer, nici încordări, nici cuvinte nerostite, nici fragmente de gânduri. E tăcerea cea mai confortabilă din lume, când nu vrei informații, nici celălalt nu vrea, fiindcă dealtfel nu e nici o nevoie.”

Daniel Corbu

“Abateri simple”, cartea pe care Cristina Bălan o propune cititorilor este un microroman interesant, cu scriitură alertă, percutantă. Autoarea știe să dinamiteze un psihologism care, ca și în cazul cărților bune din *le nouveau roman*, navetează între candoare și cinism. Etalând elementele unei lumi interioare originale, insolite, autoarea reușește, mai ales prin personajul principal Adina, pagini profunde dintr-o carte a nesfârșitei căutări ființiale. Se caută astfel răspunsuri la întrebări în aparență simple, se caută sensul, liniștea, fericirea, chiar ataraxia, în sensul crud, grecesc al vorbei.

Beneficiind de o frazare clară, atât la nivel textual cât și ideatic, la care se adaugă harul natural de povestitor, Cristina Bălan este unul dintre cei mai spectaculoși prozatori tineri apăruiți în peisajul literar de azi. “

Desen de Elena-Liliana Fluture

Menut Maximinian - Cornel Pop și rugăciunea cântată,
Editura Eikon, Cuj-Napoca, 2010

Vasile Găurean

O carte omagiu

Totdeauna am fost de părere că este util să cunoaștem și să ne prețuim valorile, personalitățile care trăiesc printre noi. Întâi ca un omagiu adus lor, iar apoi ca un exemplu pentru viețile noastre. Pe acest traiect spiritual se înscrie cartea a tânărului publicist și scriitor menționat în titlu, după trei „ședințe” confesive cu subiectul opului domniei sale. Acum, reputatul dirijor bistrișean privește –prin această lucrare- parcursul propriei vieți, de la altitudinea frumoasei vârste de 70 de ani și o face cu legitimă satisfacție și mândrie. Intuim că prezentul demers al dlui. Menut Maximinian este rezultat al unei „subterane” colaborări între factorii de decizie culturală de la nivelul județului -recte preotul și scriitorul Ioan Pinte, ce prefațează elogios cartea- și ceilalți factori la vedere, rezultând un beneficiu absolut remarcabil pentru cititori.

Întreaga viață a prof. și arhidiaconului Cornel Pop a fost, așa cum spune - frumos și adevărat - în prefață confratele preot Ioan Pinte, „o ofrandă adusă muzicii corale românești”. Închizând ultima filă a cărții, cititorul tânăr cu deosebire și mai puțin martor al vremilor trecute se va convinge că aici, în nordul transilvan a trăit un mare dirijor, o personalitate muzicală excepțională și mai ales un Om cu un înalt simț al datoriei. Lectorul va putea afla cu amănunte geneza societății corale „Andrei Mureșanu” și prodigioasa ei activitate sub conducerea maestrului, a sutelor de coruri pe care le-a condus precum un sculptor ce preface marmura în operă de artă. Este șocantă mărturisirea domniei sale că a preferat „vocale sănătoase”, țărănești-muncitorești, nealterate de sindromul modelor, pentru a le da strălucire și biruință la cele mai prestigioase concursuri naționale și internaționale. În artă, geniul înseamnă conștiința că piatra, lemnul, marmura, tabloul sau omul

trebuie ridicate până la un nivel calitativ care să-l satisfacă pe artist. De aceea, calitatea umană prin care maestrul Cornel Pop a ridicat simple coruri la nivelul maximei frumuseți artistice a fost RIGOAREA.

Deși a activat cu deosebire în județul nostru, dl. Cornel Pop îmi aduce aminte de mari dirijori români și străini, care și ei au strălucit prin aceeași unică virtute, RIGOAREA, însă deosebiți prin locul unde au trăit: Leonard Bernstein, Arturo Toscanini, Herbert von Karajan, Sergiu Celibidache. Ei insistau până când orchestra ilustra toate armonicile conform conceptului lor despre artă. Aceasta cerea disciplină, voință, pasiune, tenacitate. Perseverență, de la dirijor întâi, apoi de la fiecare instrumentist al orchestrei. Până la cununile de lauri, marii dirijori sau antrenori sportivi își îndrumă și își ceartă cu asprime „ucenicii”. (Venind de la celebra orchestră a Filarmonicii din Viena la cea berlineză, Sergiu Celibidache îi dojenea supărat pe instrumentiști: „Mă, voi cântați mai rău decât cei din Viena!”. Oare nu tot așa făcea Jose Mourinho, Dan Petrescu ori Bela Karoly pentru a face din oameni obișnuți stele?)

Un loc aparte din întreaga activitate a maestrului este rezervată de către autorul cărții activității corale religioase a arhidiaconului Cornel Pop. Câte coruri, câte participări ilustre, câtă trudă pe acest tărâm, cu deosebire după 1989, nu pot închide întrânsele smeritele cuvinte! Ce glorie este a sluji pe Dumnezeu, Împăratul istoriei și al veacurilor! Și încă frumos este a-i face și pe alții slujitori ai lui Dumnezeu, să le dăltuiești cu migală glasurile spre a înălța cântare îngerească în dumnezeieștile lăcașuri. O cântare frumoasă sensibilizează sufletul, dă aripi și te poate aduce mai aproape de Dumnezeu. Există cazuri faimoase. Cuvântul, muzica religioasă și icoana sunt vectori de comunicare cu divinitatea. Nu lipsesc în carte prilejurile de observație melancolică asupra declinului energic al activităților corale, într-o societate care și-a degradat de altfel toate valorile (economia, cultura, armata, iubirea, familia).

Menut Maximinian redă cu talent și remarcabile detalii parcursul vieții maestrului, născut într-o familie de gospodari evlavioși din Corni, comuna Bicz, ce au transmis și celor cinci fii ai lor comoara dragostei de Dumnezeu, din care coboară toate virtuțile oamenilor mari. Nu e de mirare că în orașul Bistrița slujește lui Dumnezeu fratele arhidiaconului CORNEL Pop și părintele LUCIAN Pop de la Biserica „Doctorii fără de arginți...” a Spitalului-sanatoriu TBC, unul din cei mai dragi preoți sufletului meu și despre care am scris elogios nu de mult. Cuvântul conținește cu sfială din drumul său, lăsând cititorului plăcerea să descopere o remarcabilă personalitate muzicală a spațiului nord-transilvan, căruia merită să-i arătăm prețuirea noastră. Un binemeritat cuvânt de prețuire autorului cărții care a reușit să închidă în paginile volumului său refelexe majore ale unei vieți artistice exemplare. Și neobositului preot și scriitor Ioan Pinte. Călduroase fekicitări tuturor factorilor care au făcut posibil acest gest cultural.

Violeta CRAIU

Te visam

Te visam
pe aripa unei stele

amăgirea dintre bine și rău

și un gol rămas
închidea iluzia că
doar salcâmii rosteau
psalmii aceia

Și tu
îți amânai întunecata plecare

Distanța dintre noi

Distanța dintre noi
este o închipuire amară
profund și ermetice
cioburile luminii
aleargă
fără gară și fără călători...
scârțâie osia veche
tu te-mpiedici de așteptarea mea.
priviri ascunse în oglinzi de retină
se strecoară stinghere
într-un adânc de clepsidră.

Umbra unui sărut

Osândită să încremenească
pe tâmpilele brăzdate
de râuri sărate
mai picură peste podele
ascunde demoni,
în palestre ale lumii
umbra
unui sărut,
tremură în bătaia ritmică
a castanietelor

Florin BUZDUGAN

Metamorfoză

ți-am mânăjit chipul cu mizeria primordială
nicicând nu credeam că se va întâmpla
te-am lăsat singură într-un spațiu vid

probabil că mă vei urî, probabil că
vei aștepta să mă alungi din propriul meu trup –
curat, pur –
stabilindu-te tu în trupul meu, schimbându-i
fizionomia

vântul șuieră-n timpanele tale
nisipul îți umple organele
te prefaci în apă, foc, pământ, aer
purificată nu mai suferi

Monoton

din sufrageria afumată,
mâncată de mușcagii / privesc pe geamul crăpat
ochii mei sângerânzi
animale furate / din saloane mentale
- insalubre gândiri creează
un sistem total irelevant -

prin fereastra aburită
ceața picurată din / teiul palid privesc
și mă-ntreb / "unde-s fecioarele
cu părul bălai chip
ca spicele de grâu și / ochi puri?"

Revelație

când întind
mâna să prind stele căzătoare,
mă-mpiedic de genunchii apoși
cad în abis, alături de Adam
nu pot căra în spate geamantanul
plin de rufele murdare ascunse sub nasul
bocitor...

m-am lovit la cap în timp ce-l priveam pe
Dumnezeu
și nici azi nu știu, era El sau un semizeu?
ah, cui îi mai pasă, probabil că El doarme
stăm ne uităm la norii plini de păduchi
săltăreți. sunt tot ceea ce eram și nimic mai mult.
un copil egoist
vrându-l pe Dumnezeu doar pentru el...

Maria TIRENESCU

Numeralul

În drum spre casă, trec pe la tata. Îl găsesc la birou. Îmi spune să-l aștept. Nu mai are mult și termină lucrarea.

Merg în sala de repetiții și chinui pianul câteva minute.

Nu mă ascultă degetele. Nu mă mir: nu am mai cântat de mult. Pe drum, tata mă întreabă ce am învățat azi? Am spus că deja știm să numărăm în rusește. Privesc spre tata. Gândurile lui parcă au zburat departe.

- La ce te gândești? îl întreb.

- La o întâmplare din vremea războiului. Eram cazat la o familie din satul în care ajunsesem. Gazda mea avea un copil de vreun an. Mă jucam cu el, în timp ce femeia pregătea ceva de mâncare. Copilul râdea și chicotea. „Женате?”, mă întreabă gazda. „Nu mă jenez”, îi răspund. Femeia începe să râdă: „Сколько вам лет?” Eu prind curaj: „Тринадцать один”.

- Aveai 13 ani? întreb râzând.

- Printre hohote, femeia mă întreabă: „Și nu credeți că sunteți prea tânăr pentru un ofițer?”.

- Era de înțeles. Ai spus că ai 13 și un an.

Cum să nu râdă?!

- Dar cum trebuia să spun?

- Тридцать один.

- Am vrut să văd dacă ai fost atentă la școală.

- Dar mi-ai povestit ceva de pe front. Îmi mai povestești?

- Să mergem mai repede! Ne așteaptă mama cu masa. Îți povestesc după ce îți termini lecțiile.

Așteptam cu nerăbdare următoarea întâmplare pe care aveam să o aflu. Colegii mă invidiau pentru ceea ce știam eu despre război.

Pictorul

Ieșind din apă, își scutură părul și-l tamponă cu un prosop. Apoi, se așează pe „tatami”. Așa – spunea - rogojinii pe care făcea plajă.

Măsură mânecile bluzei pe care o tricota. Erau la fel de lungi. Putea să le coasă.

În timp ce punea mohair în ac, își ridică privirea. La câțiva metri, cineva o privea. Nu-i dădu atenție. Dar, după câteva secunde, îl privi ea.

„O fi Geo, pictorul? Poate fi la Felix, că e vară...”

Dar, parcă nu e el. De-ar fi mai aproape, aș fi sigură”.

Cosea o mânecă, dar, din când în când, ca din întâmplare, își rotea privirea peste ștrand. Căuta ceva.

Bărbatul care o privise avea barbă, ca pictorul, era la fel de înalt... Nu-i vedea ochii. Dacă i-ar fi văzut, s-ar fi dus la sigur. Așa...

Cusu și a doua mânecă. Avea motiv să privească în jur.

Acum, „pictorul”, însoțit de o doamnă cu costumul de baie în două culori, bordo și galben, mergea spre chioșcul cu gustări. Nu se grăbea. Vorbea puțin. Se vedea că ea e șefa. „Se potrivesc aproape toate detaliile, dar un lucru mă face să cred că nu e Geo. Adevăratul pictor și-a pus ochelarii de soare la vernisaj. Dar acesta, nu are ochelari. Și e la ștrand. Totuși, și lui i se pare că mă cunoaște”.

Își privi ceasul. „Trebuie să fug! E târziu.” Adună repede lucrurile. „Și nici nu am aflat dacă tipul e chiar Geo, pictorul. Dar... Și mâine e o zi!”

Tanka

(aspecte istorice și caracteristici)

În prefața cărții **Antologie de poezie clasică japoneză**, apărută la Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981, Ion Acsan scrie: *„Înclinarea poezilor niponi spre genul și versul scurt nu este întâmplătoare, capriciu sau lipsă de suflu. Artele tradiționale din Țara Soarelui-Răsare evidențiază convingător faptul că oamenii de aici sunt înzestrați cu geniul miniaturalului (...).”* „... despre tanka și haiku se poate spune că sunt «mici bijuterii», firește, lirice, în care simbolul joacă un rol preponderent. Dincolo de pitorescul și originalitatea lor frapantă, toate artele tradiționale japo-neze au o trăsătură comună: dragostea pentru flori și natură”.

Tanka este un pentastih împărțit în „kami nu ku” („versurile de sus” - adică tristihul inițial, de 5, 7, 5 silabe) și „shimo no ku” („versurile de jos” - adică distihul final, de 7, 7 silabe). Cezura e obligatorie și s-a impus după al treilea vers.

În tanka este foarte importantă capacitatea de sugestie. Cu timpul tanka a evoluat de la **makoto** (sinceritate), tradusă prin preferința pentru spontaneitatea și dezinvoltura exprimării sentimentelor, la **miyabi** (eleganță), **yugen** (vraja tănuită și misterioasă), **wabi** (simplitate), **sabi** (singurătate), iar la Fujiwara no Teika (1162 -1241), accentul cade pe frumusețea eterică.

Chiar dacă tanka a avut o perioadă de maximă înflorire în epoca Heian (secolul al XII-lea), această specie literară a continuat să existe în paralel cu haiku-ul și a evoluat în timp. Inițial, tanka trebuia să conțină **kigo** (cuvânt sezonala), asemeni haiku-ului. Apoi, sub influența poeziei occidentale în care a pătruns, unii poeți au eliminat **kigo**-ul.

Maria Tirenescu

VARA (Tanka)

Șerban CODRIN

O ciocârlie
șlefuește cu-aripa
soarele-albastru -
pentru ce n-am fost, Doamne,
niciodată pasăre?

Tocmai spulberă
vântul păpădiile
peste coclauri –
precum scrie în cartea
fiecărei seminții

Un pumn de iarbă
sub cap și-nvelitoare
un cer de stele -
răsplata plugarului
după-o zi de robie

Vară cu frunze
verzi de salcie și flori
galbene de câmp -
întâmplare de-o clipă
unde va în univers

Maria TIRENESCU

În zorii zilei
bunica așteaptă
privind în zare -
nepoții aduc trandafiri roșii
pentru aniversarea ei

Indiferența ta
m-a transformat într-un cub
de gheață -
nici soarele de iulie
nu-l poate topi

Târziu în noapte
la geamul cu mușcate
apare un chip -
doi ochi verzi caută lung
în noaptea înstelată

Amintirile...
în fața bisericii
din Eforie -
îmbrăcată-n iederă
căsuța bunicilor

Magdalena DALE

Hoinărind în vis
țin văzduhul în brațe
dulce povară...
ramurile teiului
mângâiate de-o boare

Un fluture alb
în palma-mi măslinie;
dacă o închid
voi spulbera aurul
de pe aripile sale

Noapte de noapte
în drumul meu spre tine
floarea inimii...
petale-nmiresmate
risipite-n calea ta

Mireasmă de tei
în ziua mohorâtă
când te aștept ...
picură lacrimile
pe pământul deja ud

Anișoara IORDACHE

pământ crăpat,
strigăt disperat prin brazde -
lipsă de cuvânt
coarne de taur pe rană:
șuvițe de amurg

albastru
din floarea lui Eminescu -
doină de jale...
aripi întinse de dor
în scaldătoarea visului

nașteri de vârste -
o singură lotcă
aduce tăcerea.
în larg: muștenia păsării;
la mal: ochi albaștri.

privind cerul
drumuri se îngustează -
bucet de stele.
busuioc sub perne și
dorința fetelor mari...

Tania NICOLESCU

Vară toridă -
din asfaltul fierbinte
tocul înfundat
se smulge în alb-negru
pigmentat; modă retro

Insolație...
la marginea drumului
floarea soarelui -
fluturându-și petalele
mă oprește din drum.

Spinul ascuțit
din umbra parfumată
sfâșie pielea -
pe degete, rubinii
petalele clone.

Ud ciuciulete
se scutură soarele
în zorii zilei -
după ploaia de-astă noapte
pe frunze-s doar stropi aurii

Clelia IFRIM

Traduceri albe

As vrea să scriu ceva special despre Saito Fumi, "regina poeziei tanka din Japonia", cum o numește poetul și editorul Susumi Takiguchi. Anul acesta, pe 26 aprilie, se împlinesc 8 ani de la moartea ei. Numărul 8 are o semnificație aparte. Este cifra infinitului și mă gândesc că crizantema cu 16 petale, emblema Împăratului Japoniei, poate face legătura între cer și pământ.

Un gând nespus este o scrisoare albă. La fel ca numele rostite doar în gând.

În 1997 când Saito Fumi a fost invitată pentru a doua oară la Palatul Imperial, la Ceremonia Uta Kai Hajime - Citirea primelor poeme de Anul Nou, avea aproape 90 de ani. De la evenimentele din 26 Februarie 1926, trecuseră 70 de ani. Numele tatălui ei, închis, exilat, în urma acestui eveniment, cunoscut ca "Incidentul din 26 Februarie, 1926", era o scrisoare albă. Nimeni nu o poate traduce. Când Împăratul a spus despre tatăl ei, "un om ciudaț" ea a zâmbit ca "o bătrână doamnă".

În fața Împăratului, Saito Fumi a citit următoarea tanka:

*în câmpul
cu o formă bogată
este un copac
crengile lui îmbrățișează
vântul, și lunile, și zilele**

"Nu este ușor să traduci poezia ei", spune Jane Reichhold. Cred că este și mai greu să înțelegi poezia scrisă de Saito Fumi. Am citit de câteva ori micul fragment explicativ dintre cele două traducătoare, în legătură cu unul din poemele tanka din această antologie, care cuprinde tanka de la prima carte "Cântecele Peștelui" (1932-1940), până la ultima carte scrisă de Saito Fumi, "Cer albastru de toamnă" (1985 - 1993).

*peștii nu mai trăiesc demult
în această apă curgătoare
din cauza singurătății
noi punem frunze roșii de arțar
să plutească ***

Hatsue Kawamura traduce primul vers din această tanka, "fish no longer live", iar Jane Reichhold, "fish cannot stay". Pentru restul poemului, cele două traducătoare sunt de acord pentru o singură variantă. "Din cauza singurătății", este un vers de mijloc, și el poate aparține și primei părți, și celei de a doua părți a poeziei. Singurătatea poate fi subiect pentru ambele părți.

Singurătatea face ca peștii să dorească să fie prinși. Poetul Michi Nakahara, în cartea "Mesaj de la Fluture" (traducere în limba engleză de James Kirkup și Makoto Tamaki) are acest haiku:

*O fiară, din cauza
singurătății, atât de ușor
prinsă în capcană*

Singurătatea este greu de îndurat pentru fiare, pești, și pentru oameni. Poate și acei pești au îngăduit să fie prinși, pentru a scăpa de singurătate. Acest lucru înseamnă moartea lor, dar ei au preferat moartea în locul singurătății.

Alte scrisori albe.

Frunzele roșii puse în apa curgătoare nu sunt altceva decât o ofrandă de iertare, făcută de cei care au prins peștii. Ei nu pot schimba cursul apei curgătoare, nici cursul vieții și al morții.

Alte singurătăți, alte scrisori albe.

Viata și moartea, marile teme ale poeziei scrisă de Saito Fumi. Viața ei a fost plină de evenimente tragice. Negrul din viață s-a transformat în albul poeziei. Un alb orb. Un destin ca o figurină oarbă. Și ce poate citi o figurină, cu "două găuri în locul ochilor"?

*ca să spun la revedere
trebuie să merg mai departe
închide ușa
și lasă doar ceea ce
nu poate fi făcut în lumea aceasta ****

*/**/**/ Albe Scrisori Poeme, Saito Fumi. Traducere în limba engleză Hatsue Kawamura și Jane Reichhold, Biblioteca Congresului, 1998

Notă: Acest eseu a fost publicat de curând și în limba engleză, în revista "Lynx - a journal for linking poets", SUA, nr.XXV/2/2010.

Tania NICOLESCU

ZILELE CULTURII LA ISACCEA

În perioada 28-30.05.2010, a fost organizat în orașul Isaccea - la inițiativa Casei de Cultură și cu sprijinul Consiliului Local din localitate, al Bibliotecii, al Asociației Pensionarilor și al Grupului Școlar C. Brătescu - manifestarea cultural-artistică *anuală* Zilele Culturii la Isaccea – editia a XIV-a. Dacă prima zi a fost dedicată programului artistic la care au participat Centrul de zi "Pentru o zi mai bună", Căminul Cultural Jijila, Grupul Școlar C. Brătescu, Casa de Cultură și Asociația culturală "Magic Art", cea de-a doua zi a fost consacrată manifestărilor culturale care au inclus prezentarea monografiei "Isaccea – Pagini de monografie", vol.II, cuprinzând perioada istorică de după anul 1900 (autori Nicolae Rădulescu și Olimpiu Vladimirov), urmată de lucrarea prezentată de Mariana Sima "70 de ani de comemorare a marilor pierderi teritoriale" și de dezbaterea "Mitropolia de la Vicina" susținută de prof. Nicolae Rădulescu). După microrecitalul de muzică oferit de tinerele talente ale corului Seminarului Teologic tulcean "Sf. Ioan Casian", care a încântat auzul asistenței, a urmat prezentarea proiectului arheologic Novodinium de către arheologul Aurel Stănică. Acest proiect care are ca obiectiv principal degajarea și investigarea vechii cetăți Noviodunum; urmează ca într-o a doua etapă să fie completat de restaurarea și punerea în valoare a edificiilor descoperite și includerea sitului în circuitul turistic, contribuind prin aceasta la cunoașterea vieții locuitorilor ținutului dobrogean în vremurile demult apuse.

Parcă venită în completarea temei susținută de Aurel Stănică, expoziția de pictură a soților Veronica și Traian Oncea de la Biblioteca orașenească a adus sub ochii vizitatorilor peisaje și locuri pe care amprenta timpului le colorează în nuanțele unui neliniștitor gri. Chiar dacă fascinația luminii este comună tablourilor celor doi pictori, ea se reflectă însă ca o trăire diferită. Astfel, dacă în tablourile lui Traian Oncea lumina dezgolește necruțător materia pustiită, încremenită prin devitali-

zare într-un "a fost", stârnind sentimentul de abandon, de singurătate, de a fi în căutarea unui timp pe un peron deja pustiu, în tablourile Veronicăi Oancea, lumina este privită prin ochii copilului, care reușește să surprindă metamorfoza perpetuă prin care viața irumpe haotic în seva de un verde crud ce inundă vechile și părăginitele forme. Este o pictură a așteptării, a noului, răsărind din și peste ruinele vechiului, o pictură a triumfului luminii asupra vremelniceii materiei ce se risipește în pulbere.

Tot în cocheta sală a Bibliotecii orașului a avut loc și lansarea volumului autobiografic al scriitorului Tănase Carașca "Descult prin urzici" apărut la editura Karograf. Cunoscut deja publicului tulcean prin stilul său plin de umor afirmat în volumele anterioare: "Altfel spus...Fabule și fabulații" (2003) și "Parodii alternative" (2007), apărute la editura tulceană Harvia, în noul volum, scriitorul T. Carașca, ajuns la vârsta deplinei maturități, cu un ton care dincolo de umorul suculent ascunde o atitudine nostalgic mediativă, ne îndeamnă să scrutăm prin caleidoscopul romanului său paradisul pierdut al copilăriei, această adevărată vârstă de aur a omului, în care prin intermediul a ceea ce Lucian Blaga numea a fi "iubirea și înțelepciunea" copilului - jocul, acesta se integrează armonios în vibrația esenței sale universale, omul fiind după cum susține filozofia chineză doar o versiune în miniatură a Universului, respectând aceleași legi universale de aceea neputând fi separat de natură fără repercursiuni asupra echilibrului său fizic și psihic. A fi în armonie cu natura înseamnă a fi în comuniune cu esența propriei ființe.

Cea de-a treia zi a manifestărilor culturale artistice de la Isaccea, punând în valoare măiestria și frumusețea tradițiilor populare prin expoziția "Meșteri populari din județul Tulcea" - Centrul Cultural "Jean Bart" Tulcea și prin spectacolul folcloric susținut de Casa de Cultură Isaccea, Asociația Pensionarilor Isaccea și Global Music Art au încheiat cu succes manifestarea culturală isacceană, lăsând o frumoasă impresie, dar și dorința de a o revedea într-o nouă ediție.

FESTIVALUL NAȚIONAL AL CĂRȚII

Axis Libri

GALATI

1 - 6 iunie 2010

Ediția a II-a

Activități interculturale:
lansări de carte, spectacole,
concurs, tombolă, surprize

1 iunie 2010, ora 11:00
Deschiderea oficială a Festivalului

Program de vizitare:
zilnic între orele 10:00 - 21:00

pe Esplanada Pietonală
din zona „P”-uri
spre Faleză

Detalii pe situl Bibliotecii „V.A. Urechia” www.bvau.ro

Organizatori:

Parteneri culturali:

Parteneri media:

Sponsori:

Zilele Festivalului Axis Libri Târgul Național de Carte, la Galați

Cea de-a doua ediție a Festivalului Național al Cărții “Axis Libri” din Galați s-a petrecut timp de o săptămână, în perioada 1-6 iunie.

Anul trecut, odată cu ediția întâi a acestui festival, se presupunea că gălățenii își doresc mult astfel de evenimente dedicate cărții. Biblioteca “V.A. Urechia” a avut dreptate atunci și a materializat de îndată această doleanță publică, mai întâi prin susținerea târgului național de carte, cam în aceeași perioadă a anului, apoi declanșând, prin atelierul “Axis Libri”, o serie de frumoase manifestări dedicate cărții, evenimente culturale care au mobilizat întregul oraș de la Dunăre printr-un număr semnificativ de editori, scriitori, difuzori și oameni de cultură.

Principalii susținători locali care au contribuit la asigurarea condițiilor optime ca festivalul de carte să se petreacă în bune condițiuni au fost aproximativ aceiași de anul trecut: Consiliul Județean și cel Local, Primăria și Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați. Lor li s-au mai alăturat anul acesta și alții, precum: Inspectoratul Școlar, Palatul Copiilor, Editura Eikon din Cluj-Napoca, Teatrul Muzical “Nicolae Leonard”, Teatrul Dramatic “Fani Tardini”, Teatrul de păpuși “Guliver”, Centrul Cultural “Dunărea de Jos”, Casa de Cultură a Sindicatelor, USR - filiala Galați-Brăila și Societatea Scriitorilor “Costachi Negri”.

Evenimentul s-a desfășurat în același loc, care probabil că va deveni tradițional, și anume pe Aleea Domnească (zona „P”-uri spre *Elice*). Acest spațiu în aer liber a avut la bază un complex expozițional cu circa 30 de standuri mobile outdoor, și au cuprins produsele a peste 100 de edituri românești și străine.

Târgul de carte și-a propus și, spunem noi, a și reușit din plin, să stimuleze interesul pentru lectură, să cultive satisfacția dialogului între producătorii și consumatorii de carte, dăruindu-le bucuria întâlnirii cu cei mai cunoscuți scriitori, organizând dezbateri deschise pe teme de interes cultural, aducând în atenție cele mai recente apariții, precum și volumele cele mai apreciate.

Programul Festivalului a oferit participanților surprize dintre cele mai plăcute: ateliere de creație și concursuri cu premii pentru copii și tineret, un bogat program de lansări de carte și recitaluri de poezie, muzică, concursuri, concerte, prezentări de cărți și reviste, teatru de păpuși, tombolă și multe alte surprize frumoase.

O participare activă au avut-o scriitorii și editurile gălățene. Au fost prezenți cu volume în standuri și prezentări de carte: Geta Ionescu (Pax Aura Mundi), Corneliu Antoniu (Antares), Theodor Parapiru (Senior), Lili Costandache (Sinteze), Petre Rău (InfoRapArt), Florina Zaharia (Dunărea de Jos), Viorel Dinescu, Sterian Vicol, Violeta Ionescu, Victor Cilincă, Angela Baci, Paul Săn-Petru, Speranța Miron, Vali Crăciun, Alina Cheșcă, Mihai Dan Benedict ș.a. Evenimentul care a atras o mare afinență de public a fost marcat de prezența și lansarea de carte a scriitorului Nicolae Breban, însoțit de Aura Christi, cei doi susținând prelegeri pe tema destinului cărți ieri și azi.

(continuare în pag. 25)

Au fost prezenți și mulți alți scriitori recunoscuți, din Basarabia (Mihai Cimpoi), dar și din Moldova noastră culturală: Daniel Corbu, Theodor Codreanu, Emilian Marcu ș.a.

Concertele și programele artistice au inclus, printre altele: Ansamblul "Doina Covurluiului", Orchestra de Revistă a Teatrului Muzical "Nicolae Leonard", Fanfara "Valurile Dunării", Asociația Cultural Educativă "Ion Șerban" din Smârdan, Ansamblul Artistic "Cununița satului Liești", adevărate spectacole de muzică, muzică de promenadă, dansuri moderne și coregrafice ș.a.

Alte activități care au contribuit la îmbogățirea sărbătorii iubitori de carte și lectură au mai fost: un carnaval al cărții, un concurs de creație literară pentru copii și adolescenți, prezentări de cărți pentru copii, de profiluri de editură și de autori, de proiecte culturale, campanii de promovare a lecturii, recitaluri poetice (printre care și cel de miercuri seara, susținut de grupul festivalului internațional de poezie Antares, festival care, după un maraton de cinci zile prin orașele Galați, Brăila și Buzău se încheia cu această ultimă acțiune prevăzută în program, la acest recital participând și poetul și traducătorul maghiar Aron Gaal), prelegeri, expoziții, evocări, parade de costume ecologice etc.

Festivalul Național al Cărții "Axis Libri" și-a închis obloanele. Dar iubitorii de carte și nu numai ei nu vor uita prea curând evenimentul abia sfârșit...

Indiferent de vârstă sau etnie, ei nu vor uita repede spectacolul de cultură care a fost găzduit de acest oraș iubitor de frumos de la Dunăre.

Conform bilanțului final, au participat 187 de edituri românești și străine cu peste 4500 de titluri, au existat peste 20.000 de vizitatori și s-au înregistrat vânzări de aproximativ 120.000 euro în cele 6 zile cât a durat târgul. Cea mai mare afluență de public s-a înregistrat în weekend, adică în ultimele două zile ale târgului care s-au bucurat în aer liber și de o vreme foarte frumoasă.

Târgul și-a închis porțile, dar promite ca în anul viitor să își depășească toate recordurile stabilite anul acesta. Oferta de anul acesta a fost deosebit de generoasă, așa că, de ce n-am crede că la anul ar putea fi și mai bogată, chiar dacă ne aflăm în plină criză economică, politică și socială.

Festivalul Național de Carte "Axis Libri" a reușit, cu mult succes, să stimuleze interesul pentru lectură al gălățenilor și să bucure multe suflete, greu încercate, în condițiile deloc firești, de azi.

A consemnat: **Petre Rău**

dezbateri poetice cu tema "Ce se poate și ce nu se poate în poezie", moderată de criticul Vasile Spiridon. Criticul însă a orientat discuțiile în principal spre cenzură și autocenzură, făcând ca schimbul de opinii să devină și mai interesant. Interesante au fost mai ales opiniile unor poeți străini. Printre altele am putut afla, de exemplu, că în Liban, dar și în Irlanda, cenzura și autocenzura sunt legate de religie și de o politică de stat dură.

După amiază a avut loc o croazieră pe Dunăre cu vasul liceului de marină numit "Steaua Polară", vas care a aparținut, cu mai bine de două decenii în urmă, lui Nicolae Ceaușescu. Croaziera s-a încheiat cu un recital poetic de calitate. De remarcat recităriile poezilor străini care au captivat toată atenția. Au fost și traduceri de poeme în engleză realizate în direct de Peter Sragher și de Viorel Ștefănescu.

În cea de-a treia zi s-a făcut deplasarea în orașul Brăila. La Biblioteca județeană "Panait Istrati" din localitate s-a realizat confluența cu scriitorii brăileni. Printre aceștia au fost: Gheorghe Lupașcu, Luminița Dascălu, Valentin Popa, Veleriu Mititelu, Viorel Mortu, Ion Bălan, Păun Condruț, Marius Munteanu, Aurel Furtună, Mircea Andronic, Alexandru Halupa, Vasile Mandric, Violeta Craiu, Antonia Amatti. Aici Zamfir Bălan, directorul bibliotecii și criticul Vasile Spiridon au conferențiat pe tema "Panait Istrati și Brăila". A urmat apoi festivitatea de premiere. Toți participanții din străinătate au primit o diplomă de excelență în cultură: Hanane Aad (Liban), Peter Waugh (Marea Britanie), Helen Dwyer (Irlanda), Aron Gaal (Ungaria), Jaan Malin (Estonia), Petar Tchuhov (Bulgaria), Bernhard Widder (Austria), Triin Soomets (Estonia), Ion Dumitru (Germania). Apoi au fost acordate premiile pentru cărți scriitorilor români, astfel: Daniela Tomescu (editura Libra), Cristian Tiberiu Popescu (proză), George Lixandru (poezie), Jean Drăgan (teatru).

A urmat apoi un nou recital poetic la care, de această dată, s-au alăturat și poezii brăileni. După ce s-a servit masa într-un frumos restaurant din centrul orașului a urmat o nouă croazieră pe Dunăre, de data asta cu vaporul "Lacul Sărat" pus la dispoziție de Primăria Brăila. Și, conform obiceiului deja cunoscut, după ce nava s-a plimbat în sus și în jos pe Dunăre. la

oprire a urmat un recital de poezie. De data aceasta și-a făcut timp să se alăture lecturii, pentru prima dată de la începutul festivalului, și poetul Corneliu Antoniu. El ne-a oferit surpriza lecturării unui poem remarcabil, care a stârnit vii aplauze. Poemul, în primă lectură, așa cum ne-a mărturisit și poetul, fusese scris cu o noapte în urmă - la insistențele lui Liviu Ioan Stoiciu - special pentru acest recital.

Seara oaspeții s-au întors la Galați, în același primitor hotel de pe faleza Dunării.

În ziua a patra a festivalului se pleacă de dimineață către Buzău. Deplasarea se face cu un autocar și cu microbuzul Uniunii Scriitorilor. Ajunși la destinație, mai întâi se face un scurt popas la Consiliul Județean pentru un contact cu oficialitățile județului care îi întâmpină pe oaspeți cu bucurie. Se alătură grupului și consilierul județean pe probleme de cultură, sociologul Gheorghe Petcu, cunoscut scriitor și publicist buzoian, autor a numeroase monografii de lux turistice și istorice și un mare sprijinitor al actelor de cultură în orașul și județul său, și nu numai.

Se înmânează diplome de excelență în cultură unor personalități din Buzău care au sprijinit acest eveniment cultural. Printre ei se numără, desigur, scriitorul Gheorghe Petcu. Poeta irlandeză Helen Dwyer încântă gazdele recitând într-un dialect demult dispărut, unul dintre poemele sale. Apoi grupul se deplasează la Biblioteca județeană "V. Voiculescu" unde, fiind data de 1 Iunie - ziua internațională a copiilor, gazdele întâmpină oaspeții cu un scurt program artistic susținut de un cor admirabil și de un grup vocal de copii talentați.

Se întâmplă apoi un nou recital poetic, oferit de oaspeții români și străini, la care s-au alăturat și câțiva dintre poezii buzoieni. Iată principalii scriitori buzoieni care au participat: Marin Ifrim, Emil Niculescu, Lucian Mănăilescu, Dumitru Pană, Nicolae Tăicuțu, Bucur Chiriatic, Stan Brebenel, Constantin Marafet, Elena Radu, Ștefan Dima, Mihai Macovei, Marian Rădulescu, Traian Popescu, G. Anton, Stelian Grigore, preotul-poet Mihai Milea, Ion Gătej, Marcel Izbășoiu, Nicoleta Gâlmeanu,

(continuare în pag. 27)

C. Deneș, Viorel Frâncu, Carmen Grigore (șosită din Anglia) ș.a. S-au împărțit cărți și autografe între scriitorii buzoieni și oaspeți, s-a făcut schimb de reviste culturale, opinii etc.

După prânzul luat în afara orașului, într-o stațiune ecologică, care a asigurat o masă bogată numai cu produse ecologice animale și vegetale, oaspeții au ocazia să viziteze o seră experimentală de roșii și castraveți, unică în România prin metodele aplicate de cultivare și creștere a legumelor.

După amiază sunt vizitate principalele obiective turistice și culturale buzoiene. Mai întâi se vizitează Mănăstirea Coilanu, apoi, la numai doi pași, se face un popas exact în renumita tabără de sculptură în piatră de la Măgura. În fine, este vizitată și casa memorială "Vasile Voiculescu" în curtea căreia poetul Liviu Ioan Stoiciu citește un sonet aparținând marelui om de spirit român, tradus în direct pentru străini de poetul Petre Sragher.

Cazarea și cina au fost asigurate în stațiunea Sărata Monteoru, la frumoasa vilă numită "Casa cu tei", într-o zonă montană pitorească a Buzăului.

Masa festivă a fost bogată în surprize, deoarece au fost prezente și s-au manifesta artistic multe personalități locale care au cântat muzică populară, ușoară și de pahar, transformând frumosul spațiu al motelului într-o ambianță veselă și plăcută. Marea surpriză a serii a fost oferită de gazde prin prezența reputei formații folclorice *Nemuritorii*, care a încântat întreaga asistență prin exotismul costumelor dar și

prin muzica lor de inspirație haicucească. S-a cântat și s-a dansat până după miezul nopții.

Ultima zi a festivalului, miercuri, 2 iunie. Nimeni nu se grăbește să se sfârșească. De dimineață se vizitează complexul etnografic și de artă populară al muzeului cunoscut sub numele de Casa "Vergu Mănăilă". Apoi oaspeții sunt conduși la Liceul „Spiru Haret” unde, după prezentarea unui scurt istoric al liceului de tradiție buzoiiană și după un scurt program artistic oferit de elevi, se petrece încă un recital poetic, care smulge bucurie și ropote de aplauze în sala amfiteatru plină până la refuz.

După prânz oaspeții se împart în două. Cei din străinătate, cu excepția poetului și traducătorul maghiar Aron Gaal și soției acestuia, se urcă în microbuzul USR și se îndreaptă spre București. Ceilalți, cu autocarul, se întorc la Galați pentru o ultimă acțiune prevăzută în programul festivalului: vizitarea Târgului Național de Carte „Axis Libri”, care începuse deja de două zile. Aici, după vizitarea târgului, în virtutea atâtor clipe bogate de literatură trăite în aceste zile, cei puțini rămași mai au încă să mai ofere, în spațiul hotelului Alex din apropiere, un ultim și binecuvântat recital de poezie.

Nu trebuie să mai mire pe nimeni că festivalul de la Galați a început să ocupe, încetul cu încetul, unul dintre cele mai importante locuri de pe podiumul festivalurilor de acest gen din țară și din străinătate.

Recitalurile de excepție, care au fost, în public sau în cercuri restrânse, aplauzele și aprecierile deloc de circumstanță ale celor care au asistat, bucuriile și emoțiile, toate s-au simțit din plin pe tot parcursul desfășurării festivalului, într-o concurență plăcută și de bun augur.

Poeții, străini și români, mărturisesc cu prilejul acestor evenimente culturale că la Galați are loc, an de an, un fenomen cultural de excepție, recunoscut pentru profesionalism și inedit, îndrăgit și căutat de mulți iubitori ai frumoasei arte care este poezia.

A consemnat: **Petre Rău**

Mitruț POPOIU

Anul Crezului Niceo-Constantinopolitan

6. “Și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui”

Acest articol ne învață că, după ce Fiul lui Dumnezeu S-a smerit, “pogorându-Se din cer”, adică făcându-Se om și pătimind pentru noi, după Înviere a umplut de slava Dumnezeiască și firea Sa umană, șezând la locul cel mai de cinste, de-a dreapta Tatălui (Marcu 16,19). Înălțarea la cer a Domnului ne amintește încă o dată că Fiul a fost dintotdeauna în sânul Tatălui și că El are aceeași putere și slavă ca și Tatăl și Sfântul Duh.

Preaslăvirea Domnului după Patimile, răstignirea, moartea și Învierea Sa, a fost prezisă de proorocul Isaia (53, 11) și mărturisită de Sfântul Apostol Pavel: “S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, și încă moarte pe cruce. Pentru aceea și Dumnezeu L-a preainălțat și I-a dăruit Lui nume, care este mai presus de orice nume; ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești și al celor pământești și al celor de dedesubt și să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl” (Filipeni 2, 8-11).

Acest lucru s-a petrecut la 40 de zile de la Învierea Sa, când Mântuitorul Iisus Hristos S-a înălțat cu trupul la cer, intrând astfel în slava dumnezeiască veșnică (Marcu 16, 19; Luca 24, 51; Fapte 1, 9-10) și având să mijlocească neîntrerupt pentru credincioșii la Dumnezeu-Tatăl, deschizându-le acestora împărăția cerurilor.

Acest articol ne mai arată și marea cinste cu care Dumnezeu îmbracă pe oameni. Fiul lui Dumnezeu n-a lepădat după Înviere firea noastră, ci prin Înălțarea la cer a luat cu Sine același trup zămislit și născut din preacurata Fecioară Maria, cu care a petrecut pe pământ, a pățimit, a murit și a înviat și care după învierea Sa din morți este plin de slavă și nestrucios, ajutându-ne să ne facem și noi după chipul Său.

După Înălțare, Hristos este cu trupul nu numai în cer, ci și pe pământ, când în chip tainic Se află în dumnezeiasca Euharistie, din clipa în care pâinea se preface în Trupul Său, iar vinul în Sângele Său, cu care ne împărtășim spre iertarea păcatelor și viața de veci, așa cum spunem în rugăciunile dinainte de împărtășanie.

Hristos, înălțându-se la cer, îi trimite pe Apostoli în lume să propovăduiască Evanghelia Sa la toți oamenii (Matei 28, 19; Marcu 16, 15). Dar plecând din mijlocul lor, El nu părăsește pe credincioșii Săi și nu lasă nici vreun înlocuitor al Său pe pământ, ci Însuși rămâne împreună cu noi până la sfârșitul veacurilor (Matei 28,20). Biserica Ortodoxă mărturisește acest adevăr în condacul slujbei praznicului Înălțării: “*Plinind le cu cele cerești, Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase, Dumnezeule nostru, născut din Tatăl și din Sfântul Duh, și șezând de-a dreapta Tatălui, Tu ai*

rânduiala cea pentru noi și cele de pe pământ unindu-le cu cele cerești, Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase, Dumnezeule nostru, născut din Tatăl și din Sfântul Duh, și șezând de-a dreapta Tatălui, Tu ai

Hristos este și rămâne deci singurul Cap al Bisericii, care este trupul tainic al Lui, zidită pe temelie Apostolilor (Efeseni 2, 20), iar noi suntem “mădulare ale Trupului Lui” (1 Corinteni 12, 12-14; Efeseni 5, 30), având fiecare lucrarea noastră proprie, potrivit rânduielii pe care ne-a lăsat-o Sfântul Duh.

(urmărire din pag. 15)

La celălalt capăt al firului, un robot programator înregistrează comanda, consultă un tabel și indică pentru intervenție ora zece, ziua următoare.

Oamenii descoperiră că motanul lor s-a defectat abia la vreun sfert de oră după micul dejun. Fețele lor se alungiră puțin, bărbiile le căzură în piept, iar din ochii femeii alunecară câteva bobite lichide. Bărbatul cuprinse umerii femeii cu o mână lipsită de putere, spuse încet: *Mai bine așa pentru el; era oricum prea bătrân*, apoi înfășură motanul într-o cârpă curată, îl puse, astfel acoperit, într-o cutie de carton, iar cutia o îngropă în colțul cel mai depărtat al micii lor grădini, la ceva mai mult de o jumătate de metru adâncime.

Robinson văzu ce-i făcuseră motanului și nu-i plăcu deloc. Nu-i plăcu chiar deloc; ghemuit într-o cutie de carton, cu mai bine de o jumătate de metru de pământ deasupra! Oh, oameniiăștia erau groaznici! Și foarte neglijenți! Murdăreau tot pe ce puneau mâna, stricau orice lucru oricât de bine făcut, apoi se dezinteresau de el, îl aruncau la gunoi, îl ardeau ori îl îngropau în pământ să-i piară urma. Prin urmare, lăsă baltă îndatoririle sale fixe din dimineața aceea, luă lopata din locul de multă vreme destinat ei și se duse în grădină. Fusese dotat cu o singură treaptă de viteză și asta nu-i slujea deloc la economisirea timpului. Acolo îl descoperiră cei doi oameni când reveniră de la serviciu. Mai avea de scobit doar de-o palmă pământul până la cutia de carton.

Marius SANDU

Gol prin pustiu

Am rămas fără rugăciuni
 Și îmi las unghiile să mă zgârie
 Rămânând gol.
 Câteva imagini neclare încep să danseze
 În hore iluzioniste, hrânindu-mi goliciunea.
 Câteva linii trase prin gânduri
 Îmi dau nisip de evadare
 Și fug prin pustiu
 Devenind o pradă pentru amintiri.

Cine?

Cine sunt eu să judec?
 Un zâmbet fără rațiune
 Ce se spală în rutină.
 Cine ești tu să judeci?
 Creator de sclipiri nevinovate?
 Degeaba...
 Nu ai să-mi răspunzi niciodată...

Bubă

Ochii mi-s împăturiți în nisip,
 Lacrimile-mi răstignite în nimic,
 Ruga-mi arsă pe rug, plânge!
 Doamne, desenează-mi o hartă.
 Numai un țel încăpățânat
 Nu mă lasă să cad în neant...

Am oprit ploaia

Am oprit ploaia, cu mâinile dezbrăcate,
 Dar acum mă dor...
 Tac
 Și tipăresc sentimente nebune
 Pe stropii striviți,
 Plâng și adorm.

Secunda

Îți multumesc, Sfântă Icoană,
 Că mi-ai lăsat în cufărul
 Plin de secvențe neregizate
 Secunda!

Păun CONDRUȚ

EPIGRAME**Ce este poezia***poetului Corneliu Antoniu*

Poezia e o biserică
 De formă sferică
 Unde intră cei cu gărgăuni
 Fără a ști că sunt nițel nebuni.

Către iubita sa*poetului Valeriu Valegvi*

Între solstițiu și echinox
 Mâna ta pe o oală de inox
 Între echinox și solstițiu
 Picioarele tale ca armistițiu.

Poetului Alexandru Halupa

Orice femeie frumoasă
 Cu sau fără rimel
 Înghite un bărbat frumos
 Cu tot cu... portofel.

Carnaval la Hamburg*Poetului Ion Dumitru*

O piele de balaur mișcătoare
 Auzul tot mai schiaună și doare
 Iar pe streapteoză o prinde nebunia
 Că nu o văd și cei din România.

Dorință*Lui Valentin Talpalaru*

Motto: Scumpe amic Talpalaru
 Cred că ai noroc cu carul!

De mă vei lăsa în alcov
 Îți pun în cui chilotul mov
 Și fără niciun șiretlic
 Te voi avea... la degetul mic.

Notă: Epigramele au fost scrise cu dedicație la Brăila, în ultima zi a lunii mai, în timpul croazierei pe Dunăre, în timpul recitalului poezilor participanți la Festivalul Internațional de poezie Antares, 2010.

Mai - Iunie, 2010

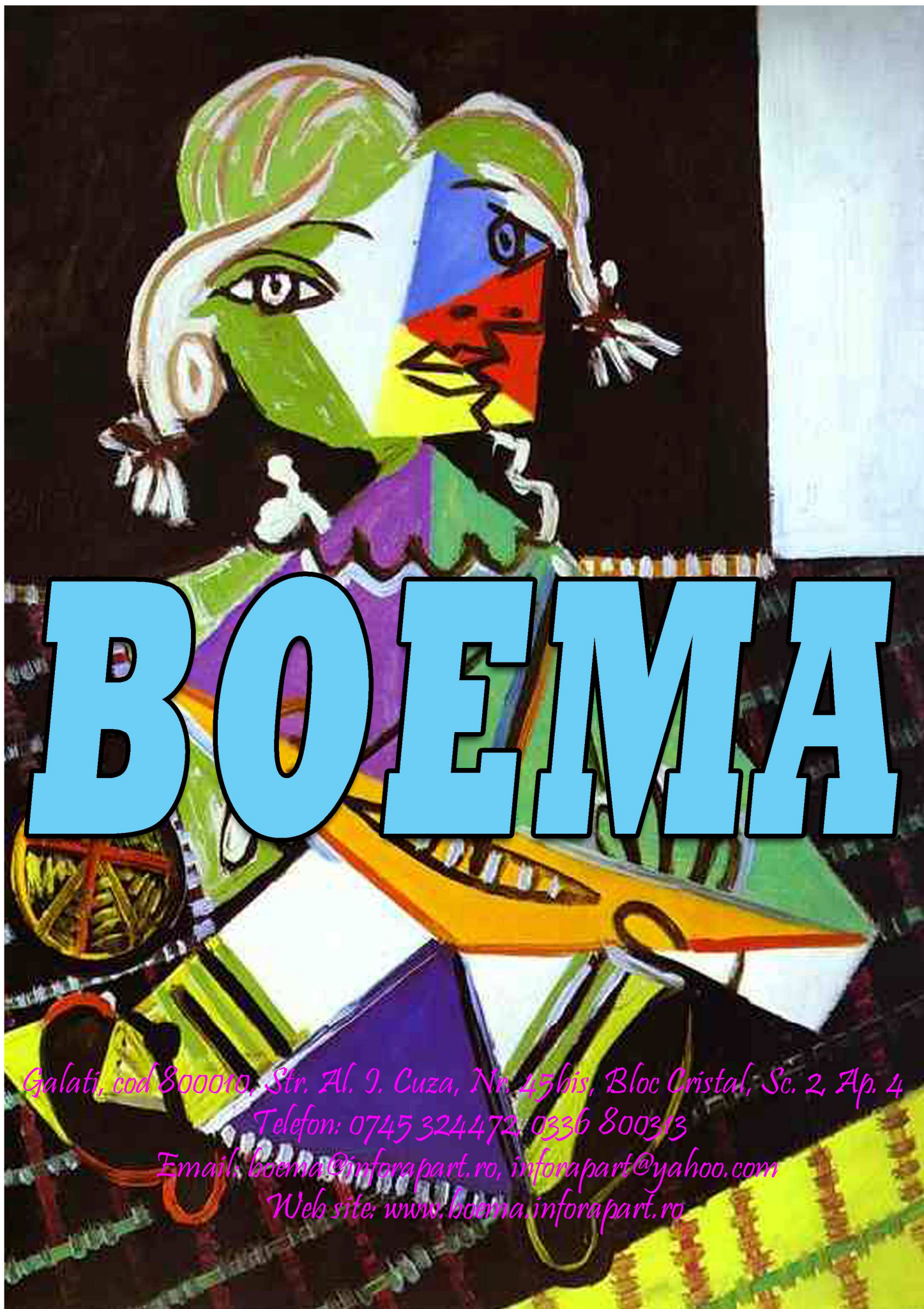
CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

- ❖ **Antologie lirică – Lyrical Anthology**, Ed. Fundația Culturală Antares, Galați, 2010
- ❖ **Edgar Allan Poe – Corbul / filozofia compoziției**, trad., Ed. Princeps Edit, Iași, 2010
- ❖ **Petre Rău – Întârziata vestire**, versuri, Ediția a doua, Ed. A.T.U., Sibiu, 2010
- ❖ **Helen Soraghan Dwyer – Still - Faire**, poems, Ed. Belfast LAPWING, Ireland, 2010
- ❖ **Clelia Ifrim – Frontiera**, Ed. Universitară, București, 2010
- ❖ **Victor Cilincă – Catrafuse**, teatru, Ed. Axis Libri, Galați, 2010
- ❖ **Daniel Corbu, Pofțiți, domnule Kafka!**, versuri, Ed. Princeps Edit, Iași, 2010
- ❖ **Cristina Bălan – Abateri simple**, roman, Ed. Princeps Edit, Iași, 2010
- ❖ **Jenică Drăgan – Templul fără zei**, Ed. Mașina de scris, București, 2010
- ❖ **Răzvan Theodorescu – Istoria văzută de aproape**, ed. a 2-a, Ed. Princeps Edit, Iași, 2009
- ❖ **Dionisie Duma – Revelații**, opera poetică, Ed. Princeps Edit, Iași, 2009
- ❖ **Daniel Corbu – Evanghelia după Corbu**, Ed. Princeps Edit, Iași, 2009
- ❖ **Adrian Georgescu – Rebutarea omenirii**, Ed. Sieben Publishing, București, 2009
- ❖ **Marian Rădulescu – Istorioare cu miroazne și crustă**, Ed. Raluca, Buzău, 2009
- ❖ **Marian Rădulescu – Dialoguri cu și despre Radu A. Roman**, Ed. EditGraph, Buzău, 2009
- ❖ **David Icke – ... și adevărul vă va elibera**, vol. 1, Ed. Daksha, București, 2009
- ❖ **Daniel Corbu – Urmele lui Dumnezeu**, Ed. Princeps Edit, Iași, 2009
- ❖ **Nichita Stănescu – În amintirile contemporanilor**, Antologie de Daniel Corbu, Ed. Princeps Edit, Iași, 2008
- ❖ **Daniel Corbu, Postmodernism și postmodernitate în România de azi**, Ed. Princeps Edit, Iași, 2008
- ❖ **Ion Dumitru – La început de patimi și de joc**, poeme, Ed. Fundația Culturală Memoria, vol. 3, București, 2006-2008
- ❖ **Ana Blandiana – Refluxul sensurilor**, X-Press 2002 Bt. Budapest, Traducere Gaal Aron, 2007
- ❖ **Luminița Mihai – Salcâmăria**, poeme, Ed. Princeps Edit, Iași, 2007
- ❖ **Vasile Dan – Inima sună undeva sus**, Ed. Amon Budapest, Traducere Gaal Aron, 2006
- ❖ **Mihai Ursachi – Arca**, opera poetică, Ed. Princeps Edit, Iași, 2006
- ❖ **Radu Cinamar – 12 zile – o inițiere secretă în tărâmul tainic al zeilor**, Ed. Daksha, București, 2006
- ❖ **Ion Creangă – Dragoste chioară și Amor ghebos**, Ed. Princeps Edit, Iași, 2005
- ❖ **Preot prof. Milea Mihail – Viața și acatistul Sf. Sava de la Buzău**, Ed. Sf. Sava, Buzău

Desen de Elena-Liliana Fluture

*Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4
Telefon: 0745 324472, 0336 800313
Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com
Web site: www.boema.inforapart.ro*